

Beleidsregels op grond van de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009

Vastgesteld door het college op 12 oktober 2010 (DM 324844)

Bekendgemaakt op 20 oktober 2010

In werking getreden op 21 oktober 2010

Hoofdstuk 1 Het hoe en waarom van beleidsregels

1.1 Inleiding

Keur

In de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 staan verboden en geboden die betrekking hebben op oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen en grondwater. De verboden betreffen die handelingen en gedragingen die in principe onwenselijk zijn voor de constructie of de functie van oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen of grondwaterlichamen. De geboden geven de verplichtingen aan om deze waterstaatswerken in stand te houden. Een gebod kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een onderhoudsverplichting.

Algemene regels

Voor bepaalde handelingen die waterstaatkundig minder relevant zijn, zijn door het college op basis van artikel 3.14 van de keur algemene regels opgesteld. Voor handelingen die voldoen aan de voorwaarden gesteld in de algemene regels, is geen vergunning nodig, maar kan worden volstaan met een melding. In een beperkt aantal gevallen is ook een melding niet nodig.

Van alle verboden werken en/of werkzaamheden die niet voldoen aan de criteria en voorwaarden van de algemene regels, kan vergunning worden aangevraagd. Omdat gedragingen waarvoor vergunning nodig is, in principe onwenselijk zijn, wordt een vergunning geweigerd indien de aanvrager niet in staat is om aan te geven dat hij een duidelijk belang heeft bij het verlenen van de vergunning. Daarom moeten alle vergunningaanvragen vergezeld gaan van een deugdelijke motivering.

Beleidsregels

Eventuele vergunningen worden alleen verleend als waterstaatkundige belangen niet in het gedrang komen. Bij het verlenen van een vergunning worden deze belangen altijd afgewogen. Daarnaast moet rekening gehouden worden met de verbrede doelstellingen van de Waterwet te weten de samenhang met chemische en ecologische aspecten en de vervulling van maatschappelijke functies van watersystemen. Om op dit punt zoveel mogelijk duidelijkheid en zekerheid te bieden, zijn zowel ten behoeve van het waterschap als burgers duidelijke uitgangspunten geformuleerd en vastgelegd in beleidsregels. Daar waar in deze tekst gesproken wordt over burgers worden tevens bedoeld bedrijven en (belangen)organisaties.

Keur en eigendomssituatie

De eigendomssituatie van de locatie is geen beoordelingscriterium voor de watervergunning. Het eigendom beïnvloedt immers het onderhoud en de doorstroming niet. Of derden toestemming geven of niet is geen beoordelingscriterium voor de watervergunning. Het waterschap zal niet de eigendomssituatie verifiëren. Dat is een zaak tussen de aanvrager en de eigenaar. In de begeleidende brief bij de watervergunning zal het waterschap standaard aangeven dat er mogelijk nog andere vergunningen of toestemmingen van eigenaren nodig zijn.

Als het waterschap eigenaar is, zijn er situaties denkbaar waarin het bepaalde (bouw)werken niet wil toestaan, ook al voldoet het ontwerp aan de randvoorwaarden uit het beleid. Een voorbeeld is een kano-overdraagplaats direct nabij een groot gemaal van het waterschap. Vanuit haar eigenaarsrol kan het waterschap een dergelijke voorziening weigeren, bijvoorbeeld omdat het onveilig zou zijn. Mocht het waterschap vanuit haar eigenaarsrol wel willen instemmen dan wordt dit in een aparte toestemmingsbrief vermeld. Deze toestemmingsbrief wordt aan de watervergunning gehecht.

1.2 Beleidsregels

Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt het mogelijk om beleidsregels vast te stellen. Deze beleidsregels moeten er voor zorgen dat aanvragen om vergunning volgens vaste toetsingscriteria en maatstaven worden beoordeeld.

Definitie

In artikel 1:3 vierde lid Awb, wordt de volgende definitie gegeven van een beleidsregel: "Onder beleidsregel wordt verstaan: een bij besluit vastgestelde algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan."

Enkele opmerkingen hierover:

- Een beleidsregel is een besluit in de zin van de Awb en moet dus aan dezelfde eisen voldoen ter zake van motivering en bekendmaking;
- Een beleidsregel geeft aan hoe het bestuursorgaan in bepaalde gevallen gebruik zal maken van zijn bevoegdheid;
- Anders dan bijvoorbeeld een algemeen verbindend voorschrift, kent de beleidsregel een zogenaamde inherente afwijkingsbevoegdheid. Dit wil zeggen dat het bestuursorgaan zich altijd moet afvragen of er bijzondere omstandigheden zijn die een afwijking van de beleidsregel vereisen. Strikte toepassing van de beleidsregel kan in voorkomende gevallen immers onevenredige gevolgen hebben. In die gevallen kan gemotiveerd van de beleidsregel worden afgeweken;
- Het bestuursorgaan kan slechts beleidsregels vaststellen ten aanzien van de eigen bevoegdheden. In dit geval is dat dus het college van dijkgraaf en heemraden.

Voordeel

Beleidsregels bieden de burger rechtszekerheid en rechtsgelijkheid; dat is een belangrijk voordeel. Voor het waterschap betekenen de beleidsregels dat in vergelijkbare gevallen niet iedere keer dezelfde afweging en motivering hoeft te worden gemaakt. Er kan eenvoudig naar de beleidsregel worden verwezen.

Binding

Omdat een beleidsregel een besluit in de zin van de Awb is, moet zowel het bestuursorgaan als de burger zich aan de beleidsregel houden. De burger mag dus verwachten dat hij in principe een vergunning krijgt als hij een aanvraag indient die strookt met de betrokken beleidsregel. Aan de andere kant moet het bestuursorgaan de gevraagde vergunning in principe weigeren als deze niet strookt met de betrokken beleidsregel. In beide gevallen geldt dat in bijzondere gevallen en om zwaarwegende redenen van de beleidsregel kan worden afgeweken.

Afwijking

Alleen in bijzondere gevallen kan van de beleidsregel worden afgeweken. Bijvoorbeeld omdat het belang van toepassing van de regel niet opweegt tegen het grotere belang van de aanvrager. Andersom kan ook: een aanvraag lijkt binnen de beleidsregel te passen, maar er zijn bijzondere omstandigheden op grond waarvan de aanvraag alsnog moet worden geweigerd. Zo zal een beschoeiing in een natuurvriendelijke oever, ondanks dat aanvrager bereid is deze 20 cm boven hoogwaterpeil of boezempeil te plaatsen, op grond van een zwaarwegend ecologisch belang worden geweigerd.

In beide gevallen zal een besluit goed gemotiveerd moeten worden.

Indien dezelfde afwijking regelmatig (of zelfs structureel) voorkomt is het denkbaar dat het beter is om de beleidsregel te wijzigen. Een dergelijke wijziging behoort uit een oogpunt van rechtszekerheid op dezelfde wijze tot stand te komen als de beleidsregel zelf. Van een beleidsregel mag en moet alleen worden afgeweken als de strikte naleving, gelet op de

strekking van de beleidsregel zelf, niet nodig is en bovendien een onevenredig nadeel voor belanghebbende(n) of de waterschapsbelangen zou opleveren.

Bezwaar en beroep

De Awb biedt op grond van artikel 8:2 onder b tegen de vaststelling van de beleidsregels zelf géén bezwaar- of beroepsmogelijkheden. Uiteraard is dat wel het geval met besluiten, zoals vergunningen die onder de werking van een beleidsregel tot stand komen. In dat kader kan een rechter, indien deze een beleidsregel geheel of gedeeltelijk onrechtmatig vindt, alsnog de onverbindendheid van de beleidsregel zelf vaststellen.

Overige vergunningen

Het kan zijn dat er voor een activiteit naast een watervergunning op grond van de keur nog andere regelgeving van toepassing is, waarvoor een vergunning nodig is. Te denken valt aan een aanlegvergunning van een gemeente, een vergunning op basis van de natuur- en landschapsverordening van de provincie of op basis van de Flora en faunawet.

Hoofdstuk 2 Inhoud beleidsregels

In dit hoofdstuk zijn de beleidsregels inhoudelijk verwoord voor een aantal activiteiten en werkzaamheden die op grond van de keur vergunningplichtig zijn.

Het betreft:

Waterkeringen:

1. Beleidsregel voor waterkeringen - algemeen;
2. Beleidsregel bouwwerken in, op of langs waterkeringen;
3. Beleidsregel insteekhavens langs waterkeringen langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel;
4. Beleidsregel kabels en leidingen in, op of langs waterkeringen;

Oppervlaktewaterlichamen:

5. Beleidsregel werken in, op of langs oppervlaktewaterlichamen;
6. Beleidsregel kabels en leidingen in, op of langs oppervlaktewaterlichamen;
7. Beleidsregel dammen met duikers;
8. Beleidsregel damwanden en beschoeiingen;
9. Beleidsregel bruggen;
10. Beleidsregel steigers en andere overhangende bouwwerken;
11. Beleidsregel windsingels;
12. Beleidsregel demping en vergroting van oppervlaktewaterlichamen;
13. Beleidsregel lozing verhard oppervlak;
14. Beleidsregel lozen van drainagewater en subinfiltratie in de aangewezen gebieden;

Grondwater:

15. Beleidregel grondwateronttrekkingen.

1. Beleidsregel voor waterkeringen - algemeen

Kader

Keur

Op grond van artikel 3.1, eerste lid, aanhef en sub a en b is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een waterkering door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten dan wel werken of opgaande (hout)beplantingen te plaatsen, te behouden of te verwijderen.

Inleiding

In deze beleidsregel wordt het kader beschreven voor de beoordeling van alle werkzaamheden binnen het waterstaatswerk (de waterkering), zoals dat is vastgelegd in de legger.

In de beleidsregels 2 t/m 4 is uitgewerkt voor welke activiteiten bij waterkeringen en onder welke voorwaarden vergunningverlening mogelijk is.

Voor vergunningverlening wordt het "ja, mits" en "nee, tenzij" principe gehanteerd. Hierbij wordt uitgegaan van vier situaties:

- *Ja*: Er is een algemene regel vastgesteld volgens welke de werkzaamheden zijn toegestaan zonder vergunning. Er kunnen wel voorwaarden aan zijn verbonden.
- *Ja, mits*: De werkzaamheden zijn vergunbaar, maar dienen te voldoen aan de toetsingscriteria die voor de betreffende activiteit zijn aangegeven.
- *Nee, tenzij*: De werkzaamheden zijn niet vergunbaar. Alleen indien sprake is van een maatschappelijk zwaarwegend belang en van locatiegebondenheid van de activiteit kan hiervan worden afgeweken en kan wel een vergunning worden verleend. In dat geval dienen de werkzaamheden te voldoen aan de toetsingscriteria. De voorwaarde van maatschappelijk zwaarwegend belang en locatiegebondenheid maakt dat altijd een goede argumentatie aan de aanvraag voor een vergunning ten grondslag moet liggen. De termen worden hieronder gedefinieerd.
- *Nee (absoluut verbod)*: De werkzaamheden zijn in geen enkele situatie vergunbaar.

Indien een vergunning wordt verleend moet deze voldoen aan de toetsingscriteria. In dit algemene deel worden de algemene toetsingscriteria aangegeven waar alle vergunningaanvragen met betrekking tot waterkeringen aan worden getoetst. In de afzonderlijke beleidsregels staan vervolgens de specifieke toetsingscriteria per onderwerp.

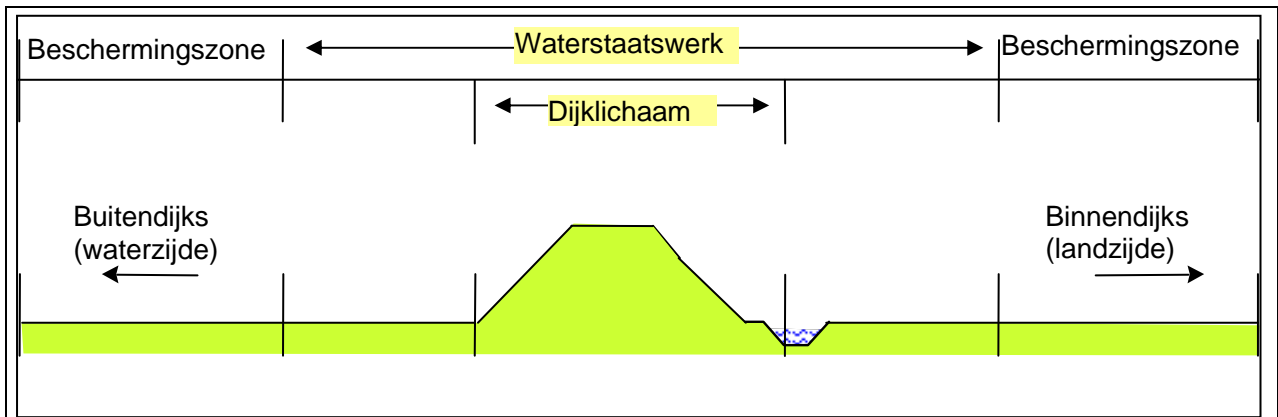
Begripsbepalingen

Een **waterstaatswerk** is in dit geval een waterkering die als zodanig in de legger is aangegeven;

In de beleidsregels wordt het waterstaatswerk onderscheiden in het dijklichaam en de aangrenzende vlakke zones. Het **dijklichaam** is gedefinieerd als "de kruin en de wederzijdse taluds van de waterkering met inbegrip van de berm tot aan de teen van de waterkering of tot aan de bodem van de naastliggende watergangen en de daarin of daaraan aangebrachte werken".

Wanneer geen sprake is van een talud (verheelde waterkering) is het dijklichaam gelijk aan het waterstaatswerk.

De **beschermingszone** is de aan een waterstaatswerk grenzende zone die als zodanig in de legger is opgenomen, waarin ter bescherming van dat waterstaatswerk voorschriften krachtens de keur van toepassing zijn. De beschermingszone is van belang voor de stabiliteit van (de grond onder) de waterkering.

Het **leggerprofiel** is het minimale profiel waaraan een waterkering in elk geval dient te voldoen en dat in de legger is vastgelegd.

Er is sprake van een **zwaarwegend maatschappelijk belang** wanneer het specifieke belang van het aanleggen of wijzigen van een object groter is dan het algemene belang van vrijhouden van de waterkering met objecten. Over het algemeen betreft het openbare voorzieningen zoals (vaar)wegen, grote leidingen e.d.

Met **locatiegebondenheid** wordt bedoeld op de noodzaak, dat een activiteit op een bepaalde locatie plaatsvindt. Wanneer het functioneren van een object niet negatief wordt beïnvloed wanneer dit buiten de waterkering wordt geplaatst, zal geen vergunning worden verleend voor plaatsing in de waterkering.

Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing op alle waterkeringen die zijn aangegeven op de Overzichtskaart waterkeringen, zoals beschreven in art. 7.2 van de keur.

Raakvlakken met ander beleid

In beleidsregel 2 t/m 4 is het beleid voor een aantal specifieke activiteiten nader uitgewerkt. Wanneer de waterkering in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam is gelegen, moet rekening worden gehouden met de hiervoor opgestelde beleidsregels 5 -14.

Algemene toetsingscriteria

Voor werken ter plaatse van primaire, regionale en overige waterkeringen gelden de volgende algemene toetsingscriteria:

1. *Hoogte*
De activiteit mag geen nadelige effecten hebben op de kerende hoogte van de waterkering.
2. *Stabiliteit*
De activiteit mag geen nadelige effecten hebben op de stabiliteit (macrostabiliteit, microstabiliteit, pipingbestendigheid) van de waterkering. Indien dit niet duidelijk is, dient de stabiliteit van het dijklichaam tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie met een stabiliteitsberekening te worden aangetoond en ter controle aan het waterschap te worden voorgelegd. Ondoorlatende lagen die worden verstoord door de uitvoering van de werkzaamheden dienen te worden hersteld opdat de aanwezige kwelengte minimaal intact blijft.
3. *Erosiebestendigheid*
De activiteit mag geen negatieve effecten hebben op de erosiebestendigheid van de waterkering. Er dient voldoende aangesloten te worden op de aanwezige (gras)bekleding en waar nodig dient aanaarding en inzaaiing plaats te vinden na de werkzaamheden. Tevens dient er voor gezorgd te worden dat het ingezaaide gras in het eerst komende groeiseizoen in voldoende mate aanslaat.

4. Onderhoud en inspectie

De activiteit mag geen hinder veroorzaken voor het efficiënt kunnen uitvoeren van onderhoud en inspectie aan de waterkering. Dit houdt in dat ook eisen gesteld kunnen worden aan de activiteit, die het onderhoud van de waterkering bevorderen. Daarnaast dient een eventuele onderhoudsstrook vrijgehouden te worden en toegankelijk te zijn voor onderhoud en inspectie.

5. Profiel van vrije ruimte

Bij grote, kapitaalsintensieve werken met een levensduur > 50 jaar moet voldoende vrije ruimte over blijven voor een in de toekomst uit te voeren verbetering aan de waterkering. Het profiel van vrije ruimte is of wordt vastgelegd in de legger.

Werkzaamheden binnen het profiel van vrije ruimte nu of in de toekomst moet mogelijk zijn zonder dat hierdoor schade aan het te bouwen object ontstaat. Dit betekent dat de aanvrager van de vergunning door berekeningen moet aantonen dat de bebouwing en/of fundering daarvan geen schade oploopt door de (extra) belasting van het grondlichaam van de waterkering conform het toekomstige profiel van vrije ruimte.

6. Functiescheiding

Tussen constructieve onderdelen t.b.v. de waterkerende functie en t.b.v. vergunde werken moet een duidelijke scheiding aanwezig zijn, zodat wijzigingen aan het vergunde werk geen invloed hebben op de waterkering en andersom. Dit betekent dat bijvoorbeeld een damwand die is aangebracht voor de stabiliteit van de waterkering, niet ook onderdeel van een bouwwerk mag uitmaken. Een uitzondering geldt voor een beschoeiing in de teen van de waterkering.

7. Periode

Er mogen tussen 1 oktober en 1 april van ieder jaar geen werkzaamheden plaatsvinden, die mogelijk het waterkerend vermogen van een waterkering negatief beïnvloeden. Het betreft met name werkzaamheden waarbij in of naast de waterkering wordt gegraven of waarbij de bekleding van het dijklichaam wordt veranderd of verwijderd.

8. Plan van aanpak

Als onderdeel van de vergunningaanvraag dient een plan van aanpak van de werkzaamheden aan het waterschap te worden toegezonden, waaruit de planning en de werkvolgorde blijken. Hierin dient aandacht te worden besteed aan de locatie van tijdelijke voorzieningen en de aan- en afvoer en opslag van materiaal en materieel. Deze voorwaarde geldt niet voor eenvoudige werkzaamheden die op één locatie en binnen een korte periode (enkele dagen) plaatsvinden.

9. Goede staat

Een vergund object moet in goede staat van onderhoud worden gehouden. De vergunninghouder is onderhoudsplichtig voor de waterkerende onderdelen van het object.

10. Verwijderbaar

Waar dijkverbetering of groot onderhoud wordt voorbereid moet de vergunninghouder er rekening mee houden dat het vergunde object op kosten van de vergunninghouder moet worden verwijderd ofwel tijdelijk minder dan wel niet kan worden gebruikt.

11. Buiten gebruik

Wanneer een vergund object niet meer wordt gebruikt, dient dit in zijn geheel, met uitzondering van de funderingspalen en in bepaalde gevallen kabels en leidingen, te worden verwijderd (ook ondergronds) en de dijk in de oorspronkelijke toestand te worden hersteld.

2. Beleidsregel bouwwerken in, op of langs waterkeringen

Kader
<p>Keur Op grond van artikel 3.1, eerste lid, aanhef en sub a en b is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een waterkering door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten en werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepaling Onder bouwwerk wordt verstaan: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond. In deze beleidsregel worden met name woningen en gebouwen bedoeld. Nieuwbouw is het aanleggen van een zelfstandige constructie los van de bestaande bebouwing. Het wijzigen van de fundering wordt in deze beleidsregels beschouwd als nieuwbouw. Herbouw is het geheel of gedeeltelijk opnieuw opbouwen van een bestaand bouwwerk, nadat dit (gedeeltelijk) is gesloopt, waarbij de bestaande fundering ongewijzigd blijft. Aanbouw is aanpassing van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte en/of de inhoud wordt vergroot. Verbouw is aanpassing van een bestaand bouwwerk binnen de bestaande oppervlakte en inhoud, waarbij de bestaande fundering ongewijzigd blijft.</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing op alle waterkeringen die zijn aangegeven op de overzichtskaart waterkeringen, zoals beschreven in art. 7.2 van de keur. De beleidsregel is van toepassing voor zowel opneembare als niet opneembare en tijdelijke als niet tijdelijke bouwwerken. (N.B.: de vergunningplicht geldt dus ook voor bijvoorbeeld een werkkeet op de waterkering, ten behoeve van een bouwwerk op een andere locatie).</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel is een verbijzondering van de algemene beleidsregel voor waterkeringen (beleidsregel 1). Wanneer de waterkering in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam is gelegen, moet rekening worden gehouden met de hiervoor opgestelde beleidsregels 5-14. Voor bebouwing buitendijks van de waterkering kan tevens vergunning van een andere waterbeheerder nodig zijn (RWS). Daarnaast wordt geadviseerd maatregelen te treffen ter voorkoming van overstromingsschade.</p>
Doel van het beleid
Het doel van het beleid is het beschermen van de functie van de waterkering. Belangrijke aspecten hierbij zijn het in stand houden van de hoogte, de stabiliteit en de erosiebestendigheid van de waterkering en het waarborgen van de mogelijkheden voor beheer en onderhoud.
Motivering van het beleid
<p>Hoofdpijnen van toe te passen afweging Bouwwerken zijn in beginsel niet wenselijk voor het in stand houden, de bereikbaarheid en het onderhoud van de waterkeringen en het waarborgen van toekomstige verbeteringswerken. Gezien de maatschappelijke wensen en belangen kan hiervan onder voorwaarden worden afgeweken. Daarbij gelden voor het dijklichaam strengere eisen dan buiten het dijklichaam. Een bouwwerk op het dijklichaam heeft door zijn gewicht een negatieve invloed op de stabiliteit en onderbreekt de aaneengesloten bekleding die erosie moet voorkomen. Buiten het dijklichaam heeft een bouwwerk vooral invloed op de pipingbestendigheid en de mogelijkheden voor onderhoud en toekomstige</p>

verbetering.

Alleen wanneer sprake is van een zeer groot maatschappelijk belang, waarvoor een locatie buiten het waterstaatswerk niet mogelijk is, zal daarom nieuwbouw binnen het waterstaatswerk worden toegestaan. Gezien het grote belang geldt voor het dijklichaam van primaire waterkeringen en regionale waterkeringen, klasse II-V, een algeheel verbod op nieuwbouw.

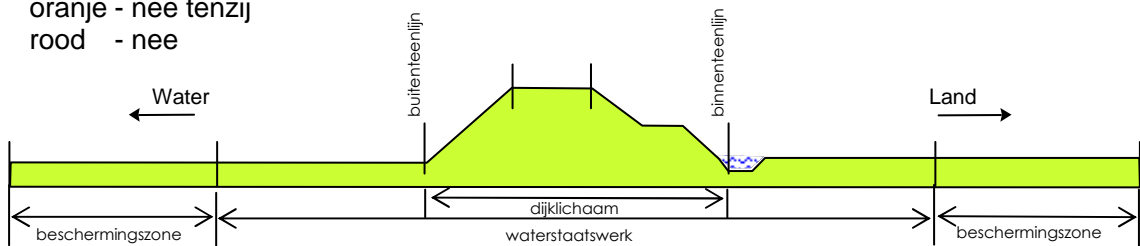
Voor kleine, niet voor bewoning bestemde, bouwwerken, zoals tuinhuisjes, hokken en bushokjes gelden minder strenge regels, omdat de invloed op de waterkering hiervan kleiner is.

Voor bestaande bouwwerken is het uitgangspunt, dat deze op een normale manier gebruikt moeten kunnen worden. Verbouw van het bouwwerk en een beperkte aanbouw zijn daarom vergunbaar, zolang ze zo worden uitgevoerd dat ze geen negatieve gevolgen voor de waterkering hebben. Dat betekent in de eerste plaats dat de ondergrondse delen niet worden aangepast en dat geen aanbouw op het dijklichaam ofwel richting de dijk plaatsvindt. Gelet op het belang van de primaire waterkering is aanbouw in het gehele waterstaatswerk ongewenst.

Wanneer een bouwwerk wordt gesloopt en herbouwd is dit een natuurlijk moment om de locatie van het bouwwerk aan te passen aan de gewenste situatie. Daarom gelden voor herbouw regels, die vergelijkbaar zijn met nieuwbouw.

In de tabel is samengevat op welke locaties voor bouwwerken vergunning kan worden verleend. De specifieke toetsingscriteria worden hierna verder uitgewerkt. De cijfers in de tabel verwijzen naar de tekst. Voor een toelichting op de termen "ja mits", "nee tenzij" en "nee" wordt verwezen naar de algemene beleidsregel voor waterkeringen (beleidsregel 1). In de tabel en in de tekeningen bij de specifieke toetsingscriteria is de betekenis van de kleuren als volgt:

- geel - ja mits
- oranje - nee tenzij
- rood - nee

Primaire waterkering:			
nieuwbouw	nee, tenzij (1)	nee (3)	nee, tenzij (1)
kleine bebouwing	ja, mits (4)	nee, tenzij (5)	ja, mits (4)
herbouw	nee, tenzij (6)	nee, tenzij (6)	nee, tenzij (6)
aanbouw	nee, tenzij (8)	nee (10)	nee, tenzij (8)
verbouw	ja, mits (11)	ja, mits (11)	ja, mits (11)
slopen/ verwijderen	ja, mits (12)	ja, mits (12)	ja, mits (12)
Regionale waterkering, klasse II-V:			
nieuwbouw	nee, tenzij (1)	nee (3)	nee, tenzij (1)
kleine bebouwing	ja, mits (4)	nee, tenzij (5)	ja, mits (4)
herbouw	nee, tenzij (6)	nee, tenzij (6)	nee, tenzij (6)
aanbouw	ja, mits (7)	nee (10)	ja, mits (7)
verbouw	ja, mits (11)	ja, mits (11)	ja, mits (11)
slopen/verwijderen	ja, mits (12)	ja, mits (12)	ja, mits (12)
Regionale waterkering, klasse I:			
Overige waterkering:			
nieuwbouw	nee, tenzij (1)	nee, tenzij (2)	nee, tenzij (1)
kleine bebouwing	ja, mits (4)	nee, tenzij (5)	ja, mits (4)
herbouw	nee, tenzij (6)	nee, tenzij (6)	nee, tenzij (6)
aanbouw	ja, mits (7)	nee, tenzij (9)	ja, mits (7)
verbouw	ja, mits (11)	ja, mits (11)	ja, mits (11)
slopen/verwijderen	ja, mits (12)	ja, mits (12)	ja, mits (12)

Verwijzing naar een aanwezige Algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema

Voor deze activiteit is geen algemene regel van toepassing.

Specifieke toetsingscriteria

Voor het aanbrengen of hebben van **bouwwerken (nieuwbouw)**:

Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend binnen de gedeeltes van het waterstaatswerk buiten het dijklichaam,

①

tenzij:
 1 er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid, of
 2 de bebouwing is gelegen op een reeds bestaand hoog gelegen voor- of achterland (boven de maatgevende waterstand).

Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend in of op het dijklichaam van een regionale waterkering van klasse I of een overige waterkering, tenzij er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid.

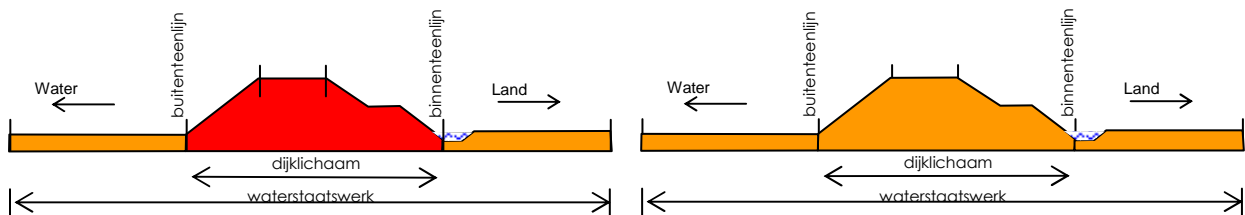
②

Absoluut verbod: - wordt geen vergunning verleend in of op het dijklichaam van een primaire waterkering of een regionale waterkering van klasse II-V.

③

primaire waterkering regionale waterkering klasse II-V

regionale waterkering klasse I en overige waterkering

Indien vergunning wordt verleend dienen de werkzaamheden te voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

- **Profiel.** De werkzaamheden, met uitzondering van de funderingspalen, mogen het leggerprofiel nergens doorsnijden.
- **Ondergrondse delen.** Ondergrondse delen dienen grond- en waterkerend te zijn.
- **Fundering.** Voor de fundering mogen alleen grondverdringende systemen worden gebruikt.
- **Holle ruimte.** Boven het leggerprofiel mogen geen (ingesloten) ruimtes worden gerealiseerd of aanwezig zijn, zoals kruipruimten of ringbalken.
- **Ontgravingen.** Door het werk ontstane ontgravingen dienen te worden aangevuld met de uitkomende of daarmee vergelijkbare grond, in lagen van 30 centimeter, en te worden verdicht tot 97% proctordichtheid.
- **Bekleding.** De locatie dient na aanvulling en verdichting te worden voorzien van de oorspronkelijke soort bekleding (steenzetting, grasmat e.d.). Wanneer het een grasmat betreft, dient er tevens voor gezorgd te worden dat het ingezaaide gras in het eerst komende groeiseizoen in voldoende mate aanslaat.
- **Waterberging.** Buitendijkse bebouwing mag de ruimte voor berging in het watersysteem niet verkleinen.

Voor het aanbrengen of hebben van **kleine, niet voor bewoning bestemde, bouwwerken**, zoals tuinhuisjes, hokken en bushokjes:

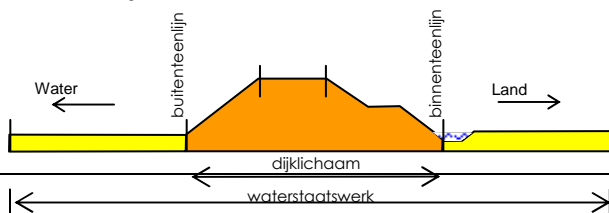
Ja mits: - kan vergunning worden verleend binnen de gedeeltes van het waterstaatswerk, buiten het dijklichaam,

④

Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend in of op het dijklichaam, tenzij er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid.

⑤

alle waterkeringen

Indien vergunning wordt verleend dienen de werkzaamheden te voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

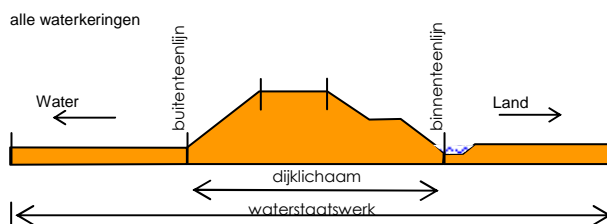
- *Fundering*: De bebouwing moet gefundeerd zijn op staal (d.w.z. zonder palen of andere ondergrondse delen).
- *Holle ruimte*: boven het leggerprofiel mogen geen (ingesloten) holle ruimtes worden gerealiseerd of aanwezig zijn.

Voor het **herbouwen** van een bestaand bouwwerk op de oorspronkelijke locatie:

Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend binnen het waterstaatswerk, tenzij:

⑥

- 1 er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid, of
- 2 de bebouwing is gelegen op een reeds bestaand hoog gelegen voor- of achterland (boven de maatgevende waterstand).

Indien vergunning wordt verleend dienen de werkzaamheden te voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

- *Profiel*. De werkzaamheden, met uitzondering van de funderingspalen, mogen het leggerprofiel nergens doorsnijden.
- *Ondergrondse delen*. Ondergrondse delen dienen grond- en waterkerend te zijn.
- *Fundering*. Voor de fundering mogen alleen grondverdringende systemen worden gebruikt.
- *Holle ruimte*. Boven het leggerprofiel mogen geen (ingesloten) holle ruimtes worden gerealiseerd of aanwezig zijn, zoals kruipruimten of ringbalken.
- *Ontgravingen*. Door het werk ontstane ontgravingen dienen te worden aangevuld met de uitkomende of daarmee vergelijkbare grond, in lagen van 30 centimeter, en te worden verdicht tot 97% proctordichtheid.
- *Bekleding*. De locatie dient na aanvulling en verdichting te worden voorzien van de oorspronkelijke soort bekleding (steenstelling, grasmat e.d.). Wanneer het een grasmat betreft, dient er tevens voor gezorgd te worden dat het ingezaaide gras in het eerst komende groeiseizoen in voldoende mate aanslaat.
- *Waterberging*: Buitendijkse bebouwing mag de ruimte voor berging in het watersysteem niet verkleinen.

Voor een **aanbouw** aan een bestaand bouwwerk:

Ja mits - kan vergunning worden verleend binnen gedeeltes van het waterstaatswerk buiten het dijklichaam van een regionale of een overige waterkering,

⑦

Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend binnen gedeeltes van het waterstaatswerk buiten het dijklichaam van een primaire waterkering, tenzij er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid.

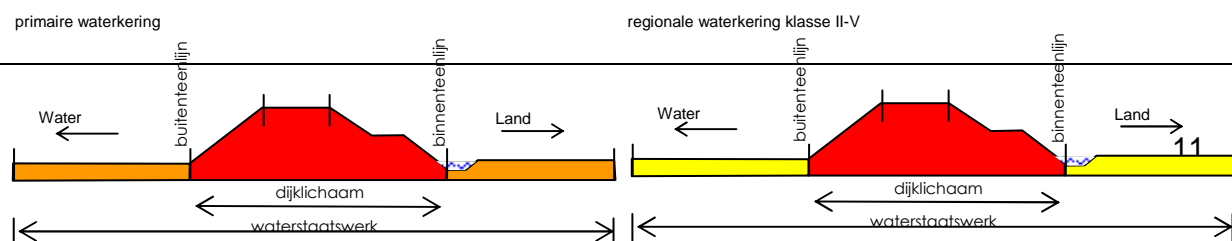
⑧

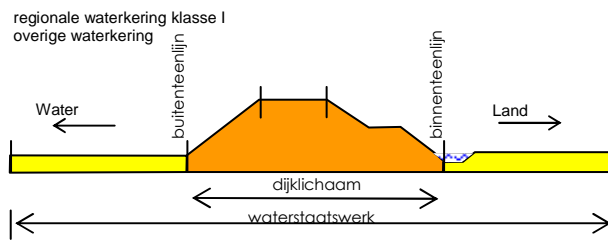
Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend in of op het dijklichaam van een regionale waterkering van klasse I of een overige waterkering, tenzij er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid.

⑨

Absoluut verbod: - wordt geen vergunning verleend in of op het dijklichaam van een primaire waterkering of een regionale waterkering van klasse II-V.

⑩

Indien vergunning wordt verleend dienen de werkzaamheden te voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

- *Locatie.* De aanbouw, voor zover gelegen in of op het dijklichaam, mag niet richting de as van de dijk plaatsvinden.
- *Profiel.* De werkzaamheden, met uitzondering van de funderingspalen, mogen het leggerprofiel nergens doorsnijden.
- *Ondergrondse delen.* Ondergrondse delen dienen grond- en waterkerend te zijn.
- *Fundering.* Voor de fundering mogen alleen grondverdringende systemen worden gebruikt.
- *Holle ruimte.* Boven het leggerprofiel mogen geen (ingesloten) holle ruimtes worden gerealiseerd of aanwezig zijn, zoals kruipruimten of ringbalken.
- *Ontgravingen.* Door het werk ontstane ontgravingen dienen te worden aangevuld met de uitkomende of daarmee vergelijkbare grond, in lagen van 30 centimeter, en te worden verdicht tot 97% proctordichtheid.
- *Bekleding.* De locatie dient na aanvulling en verdichting te worden voorzien van de oorspronkelijke soort bekleding (steenzetting, grasmat e.d.). Wanneer het een grasmat betreft, dient er tevens voor gezorgd te worden dat het ingezaaide gras in het eerst komende groeiseizoen in voldoende mate aanslaat.

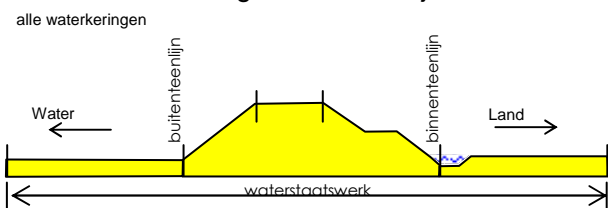
Voor **verbouw** van een bestaand bouwwerk:

Ja mits

11

- kan vergunning worden verleend in het gehele waterstaatswerk, mits de werkzaamheden voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

- *Maximale omvang.* Oppervlakte en inhoud van het bouwwerk mogen niet toenemen (zo ja, dan is sprake van aanbouw).
- *Opeenvolgende vervanging.* Een opeenvolgende vervanging van delen, waardoor uiteindelijk een nieuw bouwwerk ontstaat, wordt beschouwd als herbouw en wordt volgens de daarbij behorende toetsingscriteria beoordeeld.

Voor **slopen en verwijderen** van bestaande bouwwerken:

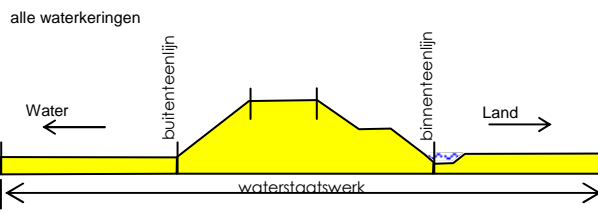
Ja mits

12

- kan vergunning worden verleend in het gehele waterstaatswerk, mits de werkzaamheden voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

- *Verwijdering.* Het gehele object, met uitzondering van de funderingspalen, dient verwijderd te worden (ook ondergronds).
- *Herstel situatie.* Het dijklichaam en de ondergrond dienen minimaal in overeenstemming met de legger te worden hersteld.
- *Ontgravingen.* Door het werk ontstane ontgravingen dienen te worden aangevuld met de uitkomende of daarmee vergelijkbare grond, in lagen van 30 centimeter, en te worden verdicht tot 97% proctordichtheid.

- *Bekleding*. De locatie dient na aanvulling en verdichting te worden voorzien van de oorspronkelijke soort bekleding (steenzetting, grasmat e.d.). Wanneer het een grasmat betreft, dient er tevens voor gezorgd te worden dat het ingezaaide gras in het eerst komende groeiseizoen in voldoende mate aanslaat.

3. Beleidsregel insteekhavens langs waterkeringen langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel

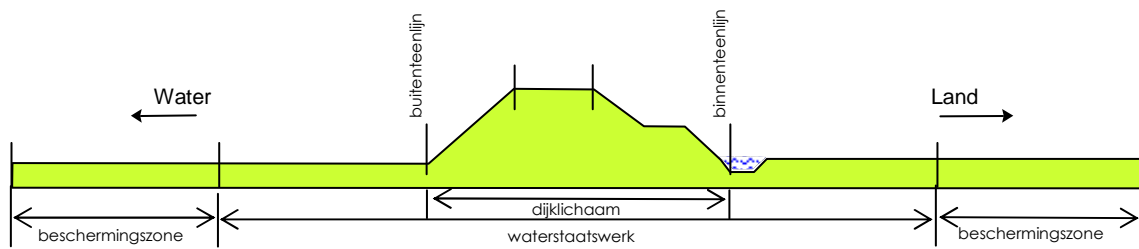
Kader
<p>Keur Op grond van artikel 3.1, eerste lid, aanhef en sub a en b is het verboden zonder vergunning van het college een waterkering aan te leggen of gebruik te maken van een waterkering door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten en werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepalingen Onder insteekhaven wordt verstaan: een plaatselijke verbreding van het oppervlaktewater die de doorgaande oeverlijn onderbreekt, meestal aangelegd ten behoeve van het afmeren van een vaartuig. Een verheelde waterkering is een waterkering, waarbij geen sprake is van een binnentalud, omdat het achterliggende land over grote afstand op of boven het maatgevend boezempeil ligt.</p> <p>Toepassingsgebied De beleidsregel is alleen geldig voor de waterkeringen langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, voor zover deze waterkeringen in beheer zijn bij het waterschap.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel is een verbijzondering van de algemene beleidsregel voor waterkeringen (beleidsregel 1). Voor zover van toepassing moet rekening worden gehouden met andere beleidsregels voor activiteiten bij oppervlaktewaterlichamen (beleidsregel 5-14).</p> <p>Voor de aanleg van een insteekhaven moet ook door Rijkswaterstaat als waterbeheerder, de provincie (o.b.v. de Verordening Natuur en Landschap) en/of de gemeente (o.b.v. het bestemmingsplan) een vergunning worden verleend. De overheden zullen elkaar informeren over binnenkomende vergunningaanvragen en de behandeling ervan afstemmen.</p> <p>In de beleidsregel zijn geen voorwaarden ten aanzien van het vaarwegbeheerder opgenomen. Op dit moment is Rijkswaterstaat vaarwegbeheerder van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, maar de intentie is om deze taak op termijn over te dragen aan het waterschap.</p>
Doel van het beleid
<p>Wanneer een waterkering direct langs het water is gelegen, betekent de aanleg van een insteekhaven het verleggen van de waterkering. Dit beleid is opgesteld om te voorkomen dat bij de aanleg van een insteekhaven het risico van overstroming van een waterkering wordt vergroot door het verleggen van de waterkering en het vergroten van de lengte van de waterkering.</p>
Motivering van het beleid
<p>Hoofdpijnen van toe te passen afweging De aanleg van insteekhavens is in beginsel niet wenselijk voor het in stand houden van de waterkeringen. Wanneer het een particuliere insteekhaven betreft, dient het maatschappelijk belang zwaarder te wegen dan het particulier belang. Daarom zal een primaire waterkering niet worden verlegd. Een regionale of een overige waterkering zal ook niet worden verlegd, met uitzondering van een tweetal bijzondere situaties, namelijk:</p>

- Als het risico zeer klein is (omdat het achterland relatief hoog ligt en er geen bebouwing in het beschermde gebied ligt) of;
- Als er sprake is van een verheelde waterkering.

Wanneer er sprake is van een regionale of een overige waterkering met een zeer klein overstromingsrisico, is de aanleg van een insteekhaven onder voorwaarden toelaatbaar. De te stellen voorwaarden hebben zowel betrekking op de ligging van de haven als op de constructie ervan.

Voor de regionale en overige waterkeringen langs de Hollandse IJssel is op bijgaande kaart vastgesteld of sprake is van een klein risico of niet.

In de tabel is samengevat op welke locaties voor insteekhavens vergunning kan worden verleend. De specifieke toetsingscriteria worden hierna verder uitgewerkt.

Primaire Waterkering	ja, mits	nee
Regionale en overige waterkering:		
waterkering met klein risico	ja, mits	ja, mits
verheelde waterkering	ja, mits	ja, mits
andere situaties	ja, mits	nee

Verwijzing naar een aanwezige Algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema

Voor deze activiteit is geen algemene regel van toepassing.

Specifieke toetsingscriteria

Voor de aanleg van een **insteekhaven langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel**:

Ja mits: - kan vergunning worden verleend :

1 in het dijklichaam van een regionale of een overige waterkering die op bijgaande kaart is aangemerkt als een “waterkering met klein risico”;

2 in het dijklichaam van een “verheelde” regionale of overige waterkering, mits de werkzaamheden voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

- *Dijkverlegging.* Er is voldoende ruimte om het dijklichaam, inclusief de bijbehorende keurzones te verleggen. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat de nieuwe situatie aan de keur moet voldoen met betrekking tot werken in de keurzones.
- *Profiel.* indien er sprake is van een dijkverlegging, moet de waterkering zodanig worden verlegd, dat het profiel overeenkomt met de legger; evt. kunnen aanvullende eisen worden gesteld, vooruitlopend op groot onderhoud.
- *Damwand.* Indien een damwand wordt geplaatst, moet de damwand in combinatie met een grondlichaam de waterkering vormen, de damwand is de buitenkruinlijn.
- *Naburige havens.* Een dijkverlegging voor twee vlakbij elkaar gelegen havens moet worden gecombineerd, zodat de lengte van de waterkering zo klein mogelijk blijft.
- *Ligging en afmetingen.* Indien er sprake is van een dijkverlegging, moet de haven met de lange zijde evenwijdig aan de waterkering liggen. De maximale breedte

van de haven mag niet meer dan 3.25 m bedragen. Deze voorwaarde geldt niet in het geval van een verheelde waterkering, mits er voldoende ruimte is om het waterstaatswerk te verleggen.

- *Vorm*. Indien er sprake is van een dijkverlegging, dient de haven gestroomlijnd te worden aangelegd, d.w.z. niet met een rechthoekige vorm maar trapeziumvormig.
- *In- en uitlaten*. Een eventuele waterinlaat of -uitlaat ter plaatse moet zodanig worden verlegd of aangepast dat deze kan blijven functioneren.
- *Toezicht*. De aanleg van de insteekhaven en de eventuele verlegging van de waterkering worden door de vergunninghouder uitgevoerd onder toezicht van het waterschap.
- *Onderhoudsplicht*. eventuele aanpassing van een aan te leggen damwand en waterkering is en blijft voor rekening van de vergunninghouder. De onderhoudsplicht wordt vastgelegd in de legger.
- *Steigers e.d.* Voor het waterstaatswerk en de beschermingszone van de verlegde waterkering zijn de beperkingen uit de keur onverkort van toepassing. Voorzieningen ten behoeve van het gebruik van de insteekhaven (bijvoorbeeld steigers, beschoeiingen, boothuizen) mogen geen negatieve invloed hebben op de stabiliteit of het onderhoud van de waterkering en dienen apart te worden opgenomen in de vergunningaanvraag.
- *Naburige percelen*. Indien de nieuwe situatie invloed heeft op of beperkingen oplegt aan een naburig perceel, moet er overeenstemming zijn met de eigenaar en/of gebruiker van dat perceel. Een afschrift van de vergunning wordt aan die personen toegestuurd.
- *Andere vergunningen*. De vergunning treedt pas in werking indien ook overeenstemming met de vaarwegbeheerder, de provincie en de gemeente is bereikt. Voor de Gekanaliseerde Hollandse IJssel betekent dit dat een Waterveding door Rijkswaterstaat moet zijn afgegeven, een vrijstelling op grond van de Verordening Bescherming Natuur en Landschap door de provincie (alleen voor locaties buiten de bebouwde kom) en eventueel een aanlegvergunning door de gemeente.

Ja mits: - kan vergunning worden verleend binnen het waterstaatswerk maar buiten het dijklichaam,

mits de werkzaamheden voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

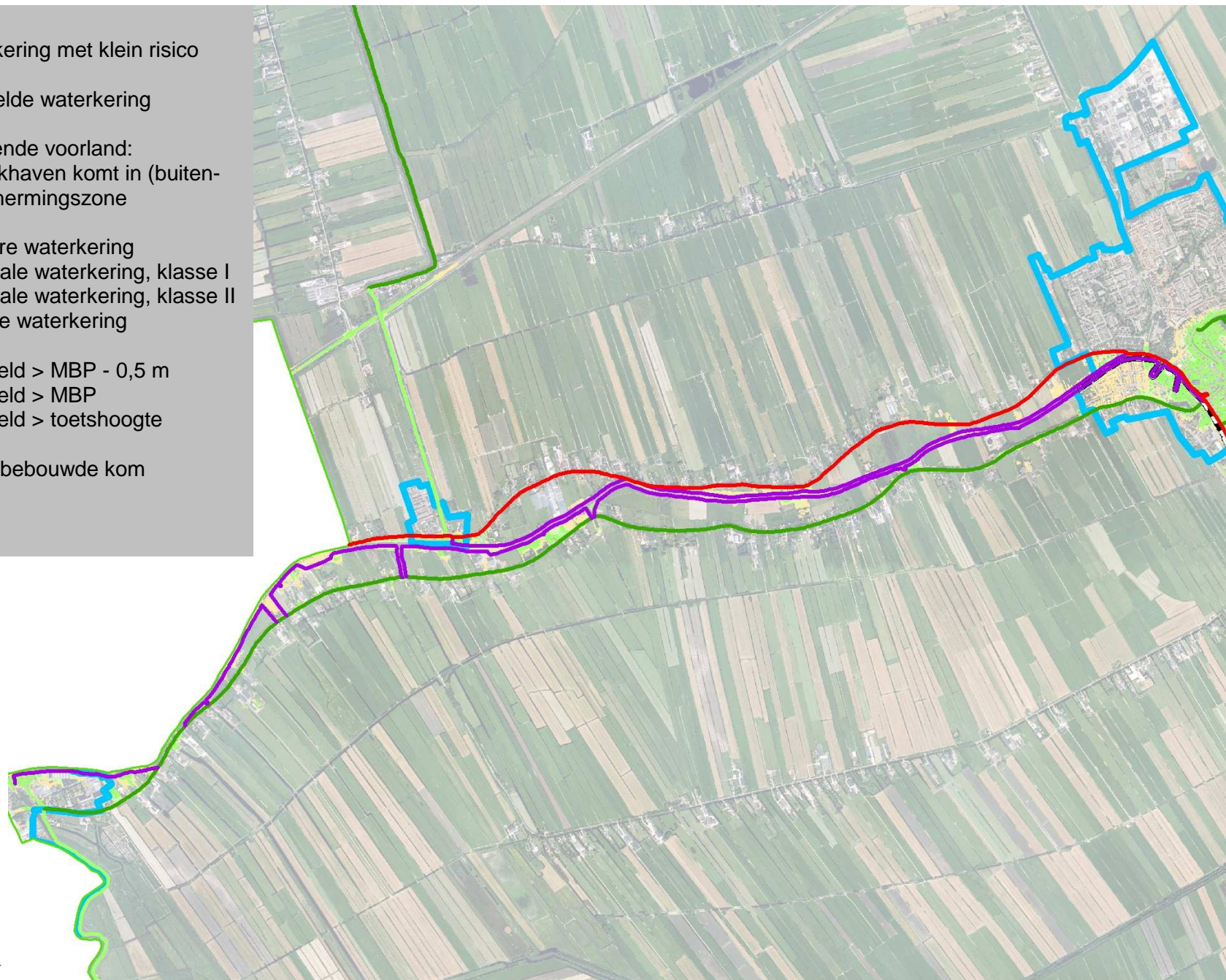
- *Stabiliteit*. Er worden zodanige maatregelen getroffen dat de stabiliteit van de waterkering is verzekerd.
- *In- en uitlaten*. Een eventuele waterinlaat of -uitlaat ter plaatse moet zodanig worden verlegd of aangepast dat deze kan blijven functioneren.
- *Toezicht*. De aanleg van de insteekhaven en de eventuele verlegging van de waterkering worden door de vergunninghouder uitgevoerd onder toezicht van het waterschap.
- *Onderhoudsplicht*. Het onderhoud en eventuele aanpassing van een aan te leggen damwand is en blijft voor rekening van de vergunninghouder. Deze onderhoudsplicht wordt vastgelegd in de legger.
- *Steigers e.d.* Voor het waterstaatswerk en de beschermingszone van de verlegde waterkering zijn de beperkingen uit de keur onverkort van toepassing. Voorzieningen ten behoeve van het gebruik van de insteekhaven (bijvoorbeeld steigers, beschoeiingen, boothuizen) mogen geen negatieve invloed hebben op de stabiliteit of het onderhoud van de waterkering en dienen apart te worden opgenomen in de vergunningaanvraag.
- *Naburige percelen*. Indien de nieuwe situatie invloed heeft op of beperkingen oplegt aan een naburig perceel, moet er overeenstemming zijn met de eigenaar en/of gebruiker van dat perceel. Een afschrift van de vergunning wordt aan die personen toegestuurd.

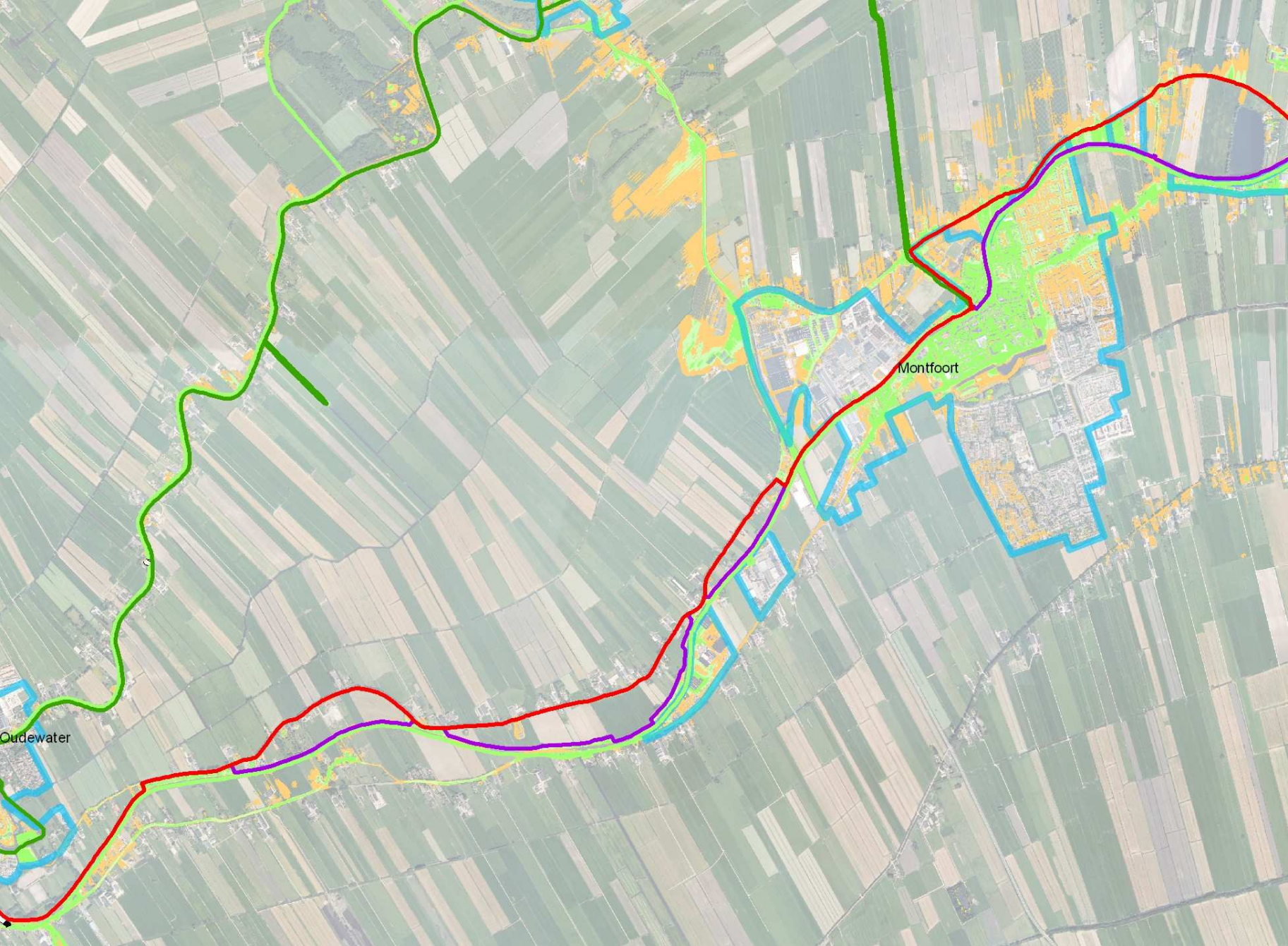
- *Andere vergunningen.* De vergunning treedt pas in werking indien ook overeenstemming met de vaarwegbeheerder, de provincie en de gemeente is bereikt. Voor de Gekanaliseerde Hollandse IJssel betekent dit dat een Watervergunning door Rijkswaterstaat moet zijn afgegeven, een vrijstelling op grond van de Verordening Bescherming Natuur en Landschap door de provincie (alleen voor locaties buiten de bebouwde kom) en eventueel een aanlegvergunning door de gemeente.

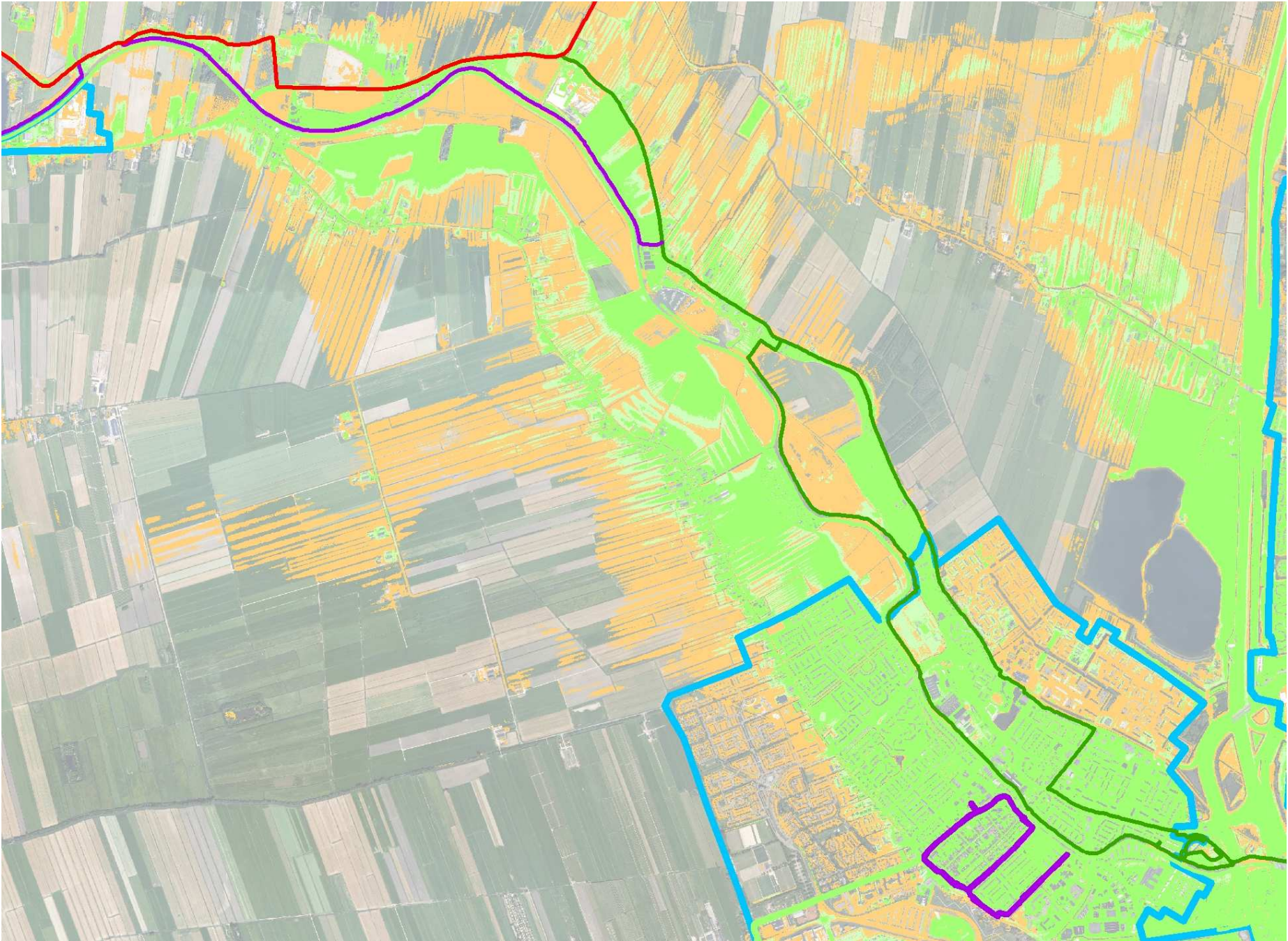
Absoluut verbod: - wordt geen vergunning verleend in het dijklichaam van een primaire waterkering.

Absoluut verbod: - wordt geen vergunning verleend in het dijklichaam van een regionale of een overige waterkering, die op bijgaande kaart niet is aangemerkt als een "waterkering met klein risico" of als "verheelde waterkering".

- waterkering met klein risico
- verheelde waterkering
- voldoende voorland:
insteekhaven komt in (buiten-)
beschermingszone
- primaire waterkering
- regionale waterkering, klasse I
- regionale waterkering, klasse II
- overige waterkering
- maaiveld > MBP - 0,5 m
- maaiveld > MBP
- maaiveld > toetshoogte
- grens bebouwde kom
-

4. Beleidsregel kabels en leidingen in, op of langs waterkeringen

Kader

Keur:

Op grond van artikel 3.1, eerste lid, aanhef en sub a en b is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een waterkering door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten dan wel werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, aanhef en sub b en c is het verboden zonder vergunning van het bestuur in de beschermingszone van een waterkering:

- werken met een overdruk van 10 bar of hoger te plaatsen of te hebben;
- explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben.

Begripsbepaling:

- Kabel: transportmedium (veelal voor elektriciteit of communicatie) zonder holle ruimte.
- Mantelbuis: buis, die één of meer kabels of leidingen omhult ter plaatse van de kruising met bijvoorbeeld een waterkering.
- Leiding: transportmedium, al of niet onder druk, (veelal voor gasen of vloeistoffen) met holle ruimte.
- Kleine leiding: een leiding met druk lager dan 10 bar en een doorsnede kleiner dan 300 mm.
- Grote leiding: een leiding met een druk groter dan of gelijk aan 10 bar en/of een doorsnede van 300 mm of meer.
- Vrij lozende leiding: een leiding (bijvoorbeeld een riooloverstortleiding) die uitmondt in open water en waarvan het peil beïnvloed wordt door de waterstand in dit open water.
- Gestuurde boring of HDD-methode (horizontal directional drilling): een sleufloze boorteknik waarbij obstakels zoals waterstaatkundige werken (waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, etc.) diep onder het maaiveld kunnen worden gepasseerd.
- Persing: een sleufloze boorteknik waarbij obstakels zoals waterstaatkundige werken (waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen) worden gekruist door een leiding door het grondlichaam te drukken.
- Boogzinker: een voorgevormde buis, die door middel van persen onder/door de waterkering wordt aangebracht om een kruising van een leiding/kabel met de waterkering te realiseren.
- Parallele leiding/kabel: een leiding/kabel in de lengterichting van en/of langs de waterkering (geen kruising met de waterkering).
- Kruisende leiding/kabel: een leiding/kabel, die de waterkering boven of onder het maaiveld kruist.
- Veiligheidszone: zone langs een leiding die buiten de teen van de waterkering moet liggen. De breedte van de veiligheidszone is gelijk aan de afstand tot het hart van de leiding waarbinnen ontgrondingen en verstoringen door lekkage, breuk of explosie kunnen optreden.
- Beoordelingsprofiel: een minimum dijkprofiel dat voldoende is om gedurende een korte periode hoogwater te keren. Het beoordelingsprofiel is kleiner dan het profiel dat in de legger staat en mag niet worden doorsneden door objecten die geen waterkerende functie hebben.

Toepassingsgebied:

Deze beleidsregel is van toepassing op alle waterkeringen die zijn aangegeven op de overzichtskaart waterkeringen, zoals beschreven in art. 7.2 van de keur.

Raakvlakken met ander beleid:

Deze beleidsregel is een verbijzondering van de algemene beleidsregel voor waterkeringen (beleidsregel 1).

De NEN-normen voor kabels en leidingen bij waterstaatswerken zijn leidend voor de uiteindelijke uitvoering van de werkzaamheden. De voorwaarden in deze beleidsregel zijn aanvullend op de NEN-normen.

Wanneer de waterkering in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam is gelegen, moet rekening worden gehouden met de beleidsregel kabels en leidingen in, op of langs oppervlaktewaterlichamen (beleidsregel 6).

Doel van het beleid

Het doel van het beleid is het beschermen van de functie van de waterkering. Belangrijke aspecten hierbij zijn het in stand houden van de hoogte, de stabiliteit en erosiebestendigheid van de waterkering, ook bij calamiteiten aan een kabel of leiding, en het waarborgen van de mogelijkheden voor beheer en onderhoud.

Motivering van het beleid

Hoofdpijnen van toe te passen afweging

Kabels en leidingen zijn in beginsel niet wenselijk voor het in stand houden en het onderhoud van de waterkeringen en het waarborgen van toekomstige verbeteringswerken.

De kabel of leiding vormt een holle ruimte in, langs, door of onder de waterkering waardoor kans op lekkage langs de kabel/leiding ontstaat.

Ook wordt de waterkering en/of ondergrond bij de aanleg van de kabel of leiding verstoord, wat een negatief effect heeft op de stabiliteit en de erosiebestendigheid. Bovendien leidt breuk van een leiding tot een onvoorspelbaar en onzichtbaar risico op lekkage en instabiliteit van de waterkering en/of de ondergrond. Herstel van de breuk betekent bovendien nieuwe werkzaamheden in de waterkering.

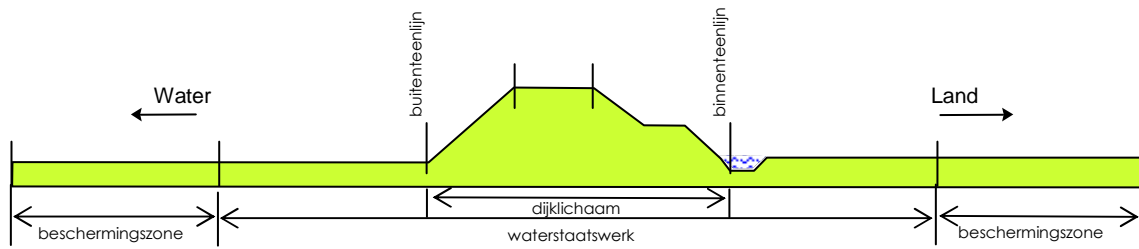
Gezien de maatschappelijke wensen en belangen is er soms geen andere oplossing dan de kabel/leiding in, langs, door of onder de waterkering te leggen. In die gevallen kan onder voorwaarden van een verbod worden afgeweken.

Daarbij zijn de volgende algemene uitgangspunten van toepassing:

- Om het risico zo klein mogelijk te houden worden nieuwe kruisingen van kabels en leidingen met waterkeringen zo veel mogelijk gebundeld met reeds bestaande kruisingen.
- Sleufloze methodes, zoals een (horizontaal gestuurde) boring of persing, hebben meestal de voorkeur omdat deze zeer precies kunnen worden uitgevoerd waarbij de grond minimaal wordt geroerd.
- In de volgende situaties moet een mantelbuis worden toegepast:
 - vervoer door de leiding van milieu verontreinigende stoffen in grondwater-beschermingsgebieden en als het Pleistocene zand of een verbinding met het Pleistocene zand tot dichterbij 2 meter wordt benaderd;
 - leidingen waar corrosieve stoffen door worden gevoerd.
 - het leggen van een bundel kabels.
- Het leggen van kabels/leidingen door middel van een boring door het dijlichaam of spoelboren is niet toegestaan. Het boorgat is altijd groter dan de leiding, waardoor er een holle ruimte overblijft.
- Het toepassen van boogzinkers is niet toegestaan vanwege de holle ruimtes die erlangs ontstaan bij de aanleg.
- Een doorgaande kabel of pijpleiding in de lengterichting in de waterkering is ongewenst en is daarom niet toegestaan. Een uitzondering wordt gemaakt voor bestaande huisaansluitingen en kabels voor openbare verlichting.
- Een vergunningaanvraag moet altijd een toetsing van de geldende NEN-normen en de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) bevatten.

In de tabel is samengevat op welke locaties voor kabels en leidingen vergunning kan worden verleend. De specifieke toetsingscriteria worden hierna verder uitgewerkt. De cijfers in de tabel verwijzen naar de tekst. Voor een toelichting op de termijn “ja mits”, “nee tenzij” en “nee” wordt verwezen naar de Algemene beleidsregel voor waterkeringen (beleidsregel 1). In de tabel en in de tekeningen bij de specifieke toetsingscriteria is de betekenis van de kleuren als volgt:

- geel - ja mits
- oranje - nee tenzij
- rood - nee

		locatie							
		primaire waterkering				Regionale of overige waterkering			
		Paralleel, in de waterstaatswerkzone, buiten het dijklchaam	Paralleel in het dijklchaam	Kruisend d.m.v. een gestuurde boring	Kruisend, anders dan d.m.v. een gestuurde boring	Paralleel, in de waterstaatswerkzone, buiten het dijklchaam	Paralleel in het dijklchaam	Kruisend d.m.v. een gestuurde boring	Kruisend, anders dan d.m.v. een gestuurde boring
Type werkzaamheden	Kabels	ja, 1 mits...	nee, 9 tenzij...	n.v.t.	nee, 12 tenzij	ja, 1 mits...	ja, 3 mits...	n.v.t.	ja, 6 mits...
	Mantelbuizen	ja, 1 mits...	nee, 10 tenzij...	ja, 4 mits...	nee, 16	ja, 1 mits...	nee, 10 tenzij...	ja, 4 mits...	nee, 13 tenzij...
	Kleine leidingen (< 10 bar en < 300 mm)	nee, 7 tenzij...	nee, 10 tenzij...	ja, 4 mits...	nee, 16	ja, 2 mits...	nee, 10 tenzij...	ja, 4 mits...	nee, 13 tenzij...
	Grote leidingen	nee, 14	nee, 15	nee, 11 tenzij...	nee, 16	nee, 8 tenzij...	nee, 15	ja, 5 mits...	nee, 13 tenzij...

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is op dit thema
 Voor deze activiteit is geen algemene regel van toepassing.

Specifieke toetsingscriteria

Voor het aanbrengen of hebben van kabels en leidingen:

Ja mits: - kan vergunning worden verleend bij:

- ① • parallelle kabels en mantelbuizen in de waterstaatswerkzone buiten het dijklichaam van primaire, regionale en overige waterkeringen;
 - ② • parallelle kleine leidingen in de waterstaatswerkzone buiten het dijklichaam van regionale of overige waterkeringen;
 - ③ • parallelle kabels in het dijklichaam van regionale of overige waterkeringen;
 - ④ • kruisende kleine leidingen en mantelbuizen d.m.v. een gestuurde boring bij primaire, regionale en overige waterkeringen;
 - ⑤ • kruisende grote leidingen d.m.v. een gestuurde boring bij regionale en overige waterkeringen;
 - ⑥ • kruisende kabels met andere methoden aangelegd dan d.m.v. een gestuurde boring bij regionale en overige waterkeringen,
- mits de werkzaamheden voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan onderstaande specifieke toetsingscriteria.

Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend bij:

- ⑦ • parallelle kleine leidingen in de waterstaatswerkzone buiten het dijklichaam van primaire waterkeringen;
 - ⑧ • parallelle grote leidingen in de waterstaatswerkzone buiten het dijklichaam van regionale en overige waterkeringen;
 - ⑨ • parallelle kabels in het dijklichaam van primaire waterkeringen;
 - ⑩ • parallelle mantelbuizen en kleine leidingen in het dijklichaam van primaire, regionale en overige waterkeringen
 - ⑪ • kruisende grote leidingen (>10 bar en >300 mm) d.m.v. een gestuurde boring bij primaire waterkeringen;
 - ⑫ • kruisende kabels met andere methoden aangelegd dan d.m.v. een gestuurde boring bij primaire waterkeringen;
 - ⑬ • kruisende mantelbuizen en leidingen met andere methoden aangelegd dan d.m.v. een gestuurde boring bij regionale en overige waterkeringen;
- tenzij er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid.

Absoluut verbod: - wordt geen vergunning verleend bij:

- ⑭ • parallelle grote leidingen in de waterstaatswerkzone buiten het dijklichaam van primaire waterkeringen;
- ⑮ • parallelle grote leidingen in het dijklichaam van primaire, regionale en overige waterkeringen;
- ⑯ • kruisende mantelbuizen en leidingen met andere methoden aangelegd dan d.m.v. gestuurde boringen bij primaire waterkeringen.

Voor het aanbrengen of hebben van leidingen met een overdruk van 10 bar of hoger of met explosiegevaarlijk materiaal, parallel in de beschermingszone¹:

Ja mits: - kan vergunning worden verleend buiten de veiligheidszone van een primaire, regionale of een regionale waterkering, mits de werkzaamheden voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan onderstaande specifieke toetsingscriteria.

Ja mits: - kan vergunning worden verleend binnen de veiligheidszone van een overige waterkering, mits de werkzaamheden voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan onderstaande specifieke toetsingscriteria.

¹ Het aanbrengen van kabels, mantelbuizen en kleine leidingen in de beschermingszone is in de keur niet verboden.

Nee tenzij: - wordt geen vergunning verleend binnen de veiligheidszone van een primaire of een regionale waterkering, tenzij er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang én locatiegebondenheid.

Voor alle vergunningsaanvragen geldt dat zij moeten voldoen aan de algemene toetsingscriteria en aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

Ontwerp

- Het ontwerp moet voldoen aan de geldende NEN-normen en de geldende Nederlandse Praktijkrichtlijn NPR.²
- De aanvrager van de ontheffing dient aan te tonen dat het noodzakelijk is om de kabel of leiding nabij de waterkering te leggen en dat er geen alternatieven zijn. Hierbij wordt getoetst aan de volgende criteria:
 - Beschikbare ruimte.
 - Maatschappelijke kosten.Met name voor kabels en leidingen die evenwijdig aan de waterkering lopen, kan vaak terecht de vraag gesteld worden of het echt noodzakelijk is om de kabel of leiding nabij de waterkering te plaatsen.
- Bij het ontwerp van kabels en leidingen dient rekening gehouden te worden met toekomstige aanpassing van de waterkering, de watergang, de waterstanden en achterland, zodanig dat de kabel of leiding bereikbaar blijft en de gewijzigde belasting aan kan. Het waterschap kan hierbij aanwijzingen geven.
- Leidingen moeten binnen de veiligheidszone uit één stuk bestaan. Er mogen geen aftakkingen, afsluiters of andere voorzieningen binnen de veiligheidszone worden aangebracht zonder uitdrukkelijke toestemming van het hoogheemraadschap.
- Er mogen geen kabels of leidingen worden gelegd binnen een afstand van 10 m rondom een boom.
- Bij doorvoeringen door kademuren, damwanden of kwelschermen moet de aansluiting tussen de leiding en de muur/damwand flexibel zijn en waterdicht worden afgewerkt.
- Indien zwerfstromen (corrosiestromen) kunnen optreden is een kathodische bescherming van de stalen buis vereist.
- Aansluitingen op bouwwerken of andere leidingen dienen flexibel te zijn, teneinde de zetting van de kade te kunnen opvangen.
- Ondoorlatende lagen die worden verstoord door uitvoer van de werkzaamheden dienen zo te worden hersteld dat de kwallengte minimaal intact blijft.

t.a.v. parallelle kabels en leidingen:

- Parallelle kabels en leidingen in het beoordelingsprofiel zijn niet toegestaan.
- Parallelle kabels in het dijklichaam dienen aan de binnenzijde van de kruin te liggen.
- Parallelle kabels anders dan voor openbare verlichting en huisaansluitingen zijn niet toegestaan.

t.a.v. kruisende kabels en leidingen:

- Kruising d.m.v. een boogzinker is niet toegestaan.
- Een kruising dient haaks te worden uitgevoerd, zodat de lengte van de kabel/leiding in of onder de waterkering minimaal is; kruising van de waterkering geschiedt éénmalig.
- In nabijheid van andere kruisingen, dient een nieuwe leiding buiten de zone "waterkering" naar een bestaande kruising te worden geleid en samen met de bestaande leiding de waterkering te kruisen. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de onderlinge afstand tussen de kabels of leidingen. (Zie ook §6.4 van NEN 3651)
- Een kruisende leiding (met uitzondering van een gestuurde boring) dient te zijn voorzien van een kwelscherm, dat in de kruin aan de hoogwaterzijde van de waterkering moet worden

² In 2010 zijn dit de NEN 3650 en 3651 en de NPR 3659

³ In de VTV2006 betreft dit de toetsing op basis van §4.4 van Katern 10 'Niet-waterkerende objecten'.

- aangebracht; het kwelscherm moet ten minste 50 centimeter buiten de leiding uitsteken.
- Ter plaatse van de kruin moet een kabel boven de dijktafelhoogte liggen. Als dit niet mogelijk is, dient ter voorkoming van kwel langs de kabel een kleikist (categorie I klei volgens Technisch Rapport Eisen klei voor dijken) te worden toegepast. De kleikist heeft een lengte van minimaal 1 m en heeft een minimale dikte van 0,5 m rondom de kabel.
- Bij een kruisende drukleiding (met uitzondering van een gestuurde boring) moet, afhankelijk van de druk en de diameter van de leiding (zie de geldende NEN-normen), een vervangende waterkering in de vorm van een stalen damwand te worden aangebracht.
- Vrij lozende leidingen met een diameter kleiner dan 250 mm moeten binnendijs zijn voorzien van een keermiddel; leidingen met een diameter groter dan 250 mm moeten bovendien buitendijs zijn voorzien van een terugslagklep.
- Het keermiddel moet bij een door het waterschap aan te geven waterpeil worden gesloten. Het sluiten (of het falen ervan) dient te worden gemeld aan het waterschap.

t.a.v. aanleg in ontgraving / open sleuf:

- De stabiliteit van de sleufwanden dienen gewaarborgd te zijn, eventueel door het nemen van gepaste maatregelen (bijvoorbeeld tijdelijke damwand of taluds van 1:2). Bij ontgravingsdiepte van meer dan 1,5 m dient de stabiliteit van de sleufwanden door middel van (stabiliteits)berekeningen te worden aangetoond. De minimale gronddekking is 0,5 m.

t.a.v. aanleg d.m.v. persing

- Een persing is alleen toegestaan in de overhoogte van een waterkering (indien aanwezig)

t.a.v. aanleg d.m.v. een gestuurde boring:

- De bovenkant van de leiding dient ter plaatse van de waterkering ten minste 2 meter beneden de bovenkant van het vaste (pleistocene) zand te liggen, zodat schade als gevolg van ophoging van de waterkering wordt voorkomen.
- Onder de waterkering en binnen de veiligheidszone moet de leiding horizontaal liggen en uit één stuk bestaan.
- In- en uittreedpunt van de horizontaal gestuurde boring dienen zich te bevinden buiten de veiligheidszone.
- Er mag geen boorspoeling in het oppervlaktewater terechtkomen.

t.a.v. mantelbuizen:

- Mantelbuizen dienen aan beide uiteinden blijvend waterdicht te worden afgesloten. De buis moet worden volgevoerd met een daartoe geëigend middel.

t.a.v. leidingen:

- Mediumvoerende leidingen moeten drukloos kunnen worden afgesloten, ook tijdens hoogwateromstandigheden. (Zie ook §8.1.7.4 van NEN 3651:2003.). De afsluiters dienen jaarlijks door de leidingbeheerder op hun goede werking te worden gecontroleerd. Indien gebreken worden geconstateerd, dienen deze direct te worden gemeld aan het waterschap en direct te worden verholpen. De (jaarlijkse) rapportages dienen bij de vijfjaarlijkse toetsing te worden overlegd.

Realisatie/uitvoering

- De aanvrager van de ontheffing dient een uitvoeringsplan voor de aanleg/realisatie van de kabel of leiding ter goedkeuring aan het waterschap voor te leggen. Het waterschap kan aanpassing van dit uitvoeringsplan eisen als de veiligheid van de waterkering dit vereist. Het werk dient uitgevoerd te worden volgens het door het waterschap goedgekeurde uitvoeringsplan. Medewerkers van het waterschap kunnen tijdens de realisatie aanwijzingen geven als de veiligheid van de waterkering dit vereist. Deze dienen direct opgevolgd te worden.
- De houder van de ontheffing dient na uitvoering binnen een door het waterschap gestelde termijn, doch binnen 2 maanden na gereedkomen van het werk, van het gelegde kabel- of leidingtracé revisietekeningen te leveren. In deze tekeningen (overzichtstekeningen, bovenaanzichten en dwarsdoorsneden) dienen minimaal de exacte locatie in x-, y-, z-coördinaten van de kabels of leidingen en de eventuele (vereiste) afsluiters of kunstwerken

te zijn aangegeven. Bij leidingen en mantelbuizen die moeten voldoen aan NEN 3651:2003 dienen tevens de gegevens uit hoofdstuk 10 van NEN 3651:2003 te worden geleverd. De tekeningen moeten voldoen aan de eisen van het waterschap ten aanzien van format, opbouw e.d.

- De leiding dient ten minste een dekking van 100 centimeter in de kruin te hebben en 80 centimeter in het binnentalud, om beschadiging door onderhoud of noodmaatregelen aan de leiding te voorkomen.
- Bij realisatie door een open sleuf dient de sleuf aangevuld te worden met de uitgekomen grond, waarbij de oorspronkelijke grondopbouw wordt hersteld (kwelweglengte handhaven). De sleuf dient te worden verdicht tot een 97% proctordichtheid.
- De sleuf dient na aanvulling en verdichting te worden voorzien van de oorspronkelijke soort bekleding (steenzetting, grasmat e.d.). Wanneer het een grasmat betreft, dient er tevens voor gezorgd te worden dat het ingezaaide gras in het eerst komende groeiseizoen in voldoende mate aanslaat.
- De houder van de ontheffing is verplicht de aangevulde sleuf over de volle lengte en breedte, voor zover dat binnen de zone "waterkering" is, gedurende één jaar na het gereedkomen van de werkzaamheden op eigen kosten te onderhouden ten genoegen van het waterschap. Het onderhoud heeft betrekking op het grondwerk (zettingen/vervormingen van de sleuf).

Beheer/onderhoud

- De houder van de ontheffing dient het waterschap altijd te voorzien van contactgegevens van de beheerder die in geval van calamiteiten altijd bereikbaar is voor het waterschap.
- De houder van de ontheffing dient om de vijf jaar op eerste aanzegging van het waterschap een rapport voor te leggen waarin de toetsing van de betreffende kabels en leidingen en alle daarbij behorende onderdelen zijn gepresenteerd. De toetsing moet uitgevoerd zijn volgens de vigerende VTV (Voorschriften Toetsen op Veiligheid Primaire Waterkeringen).³
- Kabels die dieper dan 0,5 m onder het maaiveld zijn gelegen (in verband met de benodigde gronddekking), maar buiten het beoordelingsprofiel liggen hoeven niet te worden getoetst. De overige kabels dienen te worden getoetst als drukloze leidingen conform §4.4.1 van Katern 10 van de VTV2006.
- Als de kabel of leiding niet voldoet bij de toetsing, dient de houder van de ontheffing de kabel of leiding te verwijderen of zodanig aan te passen (versterken/verbeteren) zodat deze wel voldoet.
- De houder van de ontheffing dient voor onderhoud aan een kabel of leiding waarvoor graafwerkzaamheden noodzakelijk zijn vooraf een ontheffing aan te vragen bij het waterschap. Uitvoering van de genoemde zaken is pas toegestaan na schriftelijke toestemming van het waterschap. Het waterschap kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.
- De vergunninghouder dient het waterschap direct te waarschuwen bij leidingbreuk of ernstige lekkage, waardoor mogelijk schade aan de waterkering optreedt en moet direct zodanige maatregelen treffen dat verdergaande schade wordt voorkomen, en dat schade aan het waterkering wordt hersteld.

Buitenwerkingstelling/sloop

- De houder van de ontheffing dient bij buitenwerkingstelling van de kabel of leiding deze te verwijderen. Herstel van de oorspronkelijke bodem dient plaats te vinden (inclusief het terugbrengen van de deklaag en bekleding).
- De houder van de ontheffing dient voor de verwijdering van de kabel en leiding vooraf een ontheffing aan te vragen bij het waterschap. Uitvoering van de genoemde zaken is pas toegestaan na schriftelijke toestemming van het waterschap. Het waterschap kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.

5. Beleidsregel werken in, op of langs oppervlaktewaterlichamen

Kader
<p>Keur Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam en beschermingszone door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te plaatsen of te behouden.</p> <p>Begripsbepaling Met werken wordt bedoeld alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren. Zowel een constructie met als zonder fundering is een (bouw)werk.</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing op alle oppervlaktewaterlichamen die (inclusief bijbehorende beschermingszones) opgenomen zijn in de legger, dan wel zijn vastgelegd op de bij de keur behorende kaart op grond van artikel 7.2 van de keur. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in primaire, secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen. De breedte van beschermingszone ter weerszijden van het oppervlaktewaterlichaam is vastgelegd in de legger en bedraagt 5 meter voor primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen en 2 meter voor tertiaire oppervlaktewaterlichamen.</p> <p>Deze beleidsregel is niet van toepassing op werken waarvoor andere specifieke beleidsregels zijn opgesteld, zoals dammen met duikers, bruggen, kabels en leidingen, dempingen, steigers, enz. Deze beleidsregel dient om het watersysteem van het waterschap en de werking daarvan in de toekomst te garanderen.</p> <p>Voor werken in oppervlaktewaterlichamen met bijbehorende beschermingszones buiten dan wel binnen de bebouwde kom gelden verschillende toetsingscriteria. Dit is mogelijk, omdat het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam binnen de bebouwde kom, wegens de aanwezige gebruiksfuncties aldaar, vaak varend wordt uitgevoerd. De noodzaak om in die gevallen een brede obstakelvrije zone aan de kant van de woningen te creëren is daarom niet nodig. Belangrijk is dat de werken de aanwezige beschoeiing niet extra belasten en dat de doorstroming van en de berging in het watersysteem in stand blijft.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Wanneer het oppervlaktewaterlichaam in de nabijheid van een waterkering is gelegen, moet rekening worden gehouden met de hiervoor geldende beleidsregels voor waterkeringen. Indien het oppervlaktewaterlichaam een vaarfunctie vervult (een vaarweg of ten behoeve van varend onderhoud), dient met de daarmee samenhangende afmetingen rekening te worden gehouden.</p>
Doel van het beleid
Het doel van het beleid is het beschermen van de functies van het oppervlaktewaterlichaam als onderdeel van het totale watersysteem. Belangrijke aspecten daarbij zijn het in stand houden van doorstroming en bergingscapaciteit en het waarborgen van de normale onderhoudsmogelijkheden.
Motivering van het beleid
<p>Hoofdpijnen van toe te passen afweging Het waterschap is verantwoordelijk voor het functioneren van het watersysteem. Om dit te kunnen waarborgen voert het waterschap onderhoudstaken uit en toetst of bij de aanleg van werken ter plaatse van oppervlaktewaterlichamen en in beschermingszones voldaan is aan de algemene en specifieke criteria.</p> <p>Over het algemeen geldt dat het aanleggen van werken ter plaatse van dan wel in de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam negatieve gevolgen kan hebben voor het</p>

functioneren van het watersysteem. De waterberging kan door de aanwezigheid van werken worden verminderd en de aan- en afvoer van water kan worden belemmerd. Werken op de kant (in de beschermingszone) kunnen de constructie en stabiliteit van de taluds en eventuele oeverbeschermingsconstructies aantasten. Daarnaast kunnen werken een negatief effect hebben op de waterkwaliteit bijvoorbeeld doordat er mogelijk stoffen uitlogen uit de constructie. Het ecologisch functioneren van een water kan ook door een werk worden belemmerd bijvoorbeeld doordat het een barrière vormt voor migratie van bepaalde diersoorten.

Tevens kunnen werken het onderhoud vanaf de kant belemmeren. Een obstakelvrije onderhoudsstrook en/of beschermingszone, zoals in de legger bepaald, is een voorwaarde voor doelmatig regulier of groot onderhoud. Hiervoor is een aantal redenen te noemen. Zo zijn de onderhoudsmachines die vaak worden gebruikt, dermate breed en zwaar van uitvoering, dat met het oog op een veilige werksituatie de machines al circa 1 meter uit de insteek moeten rijden om het werk te kunnen uitvoeren. Dit is noodzakelijk om voldoende zicht op het werk te hebben en om te voorkomen dat de stabiliteit van het talud in het gedrang komt. De machines die worden gebruikt, zijn uitgerust met een contragewicht aan de achterzijde, dat tijdens het werk circa 1 meter buiten het rijgedeelte van de machine steekt en zo schade kan aanrichten aan zaken, die binnen 5 meter of minder uit de insteek staan. Een bouwwerk dat op vier meter uit de insteek staat, kan zo nog steeds een belemmering vormen voor het uitvoeren van het onderhoud. Een bijzonder aspect vormt de aanwezigheid van bouwwerken in de directe omgeving van verbindende leidingen/duikers. Deze zijn vaak langer dan een dam met duiker en zijn bedoeld om een verbinding tussen twee oppervlaktewaterlichamen te bewerkstelligen. De werking van deze leidingen dienen nu en in de toekomst te worden gewaarborgd. Dit betekent dat vervanging van de leiding op deze plaats mogelijk moet zijn. Hiervoor is een strook van vrije ruimte naast de leiding nodig voor ontgraven, sleufbemaling en aan- en afvoer.

Tenslotte heeft de ervaring geleerd dat bij smallere obstakelvrije zones een deel van het maaisel en specie dat op de kant wordt gezet, via het talud weer terug in het water glijdt. Deze problemen doen zich voor bij bouwwerken, zoals kassen, muren, schuurtjes, enzovoorts en bij dicht op elkaar aangeplante bomen, zoals windsingels. Het waterschap gaat daarom terughoudend om met het verlenen van vergunningen voor (bouw)werken. Een verzoek tot vergunning zal worden getoetst aan bovenstaande belangen van het waterschap.

Toetsingscriteria

Onderhoud

- Om de bereikbaarheid van kunstwerken te waarborgen mogen objecten binnen keurzones niet worden geplaatst binnen een straal van 10 meter van het kunstwerk, gemeten zowel naar boven- als benedenstroomse richting.
- Bij verzoeken om vergunning voor het plaatsen van objecten langs beduikerde primaire oppervlaktewaterlichamen, kan in principe vergunning worden verleend tot 5 meter vanuit de zijkant aan weerszijden van de duiker. Binnen deze 5 meter wordt géén vergunning verleend.
- Vervanging van aanwezige bouwwerken: Indien de aanvraag een vervanging van een al aanwezig bouwwerk betreft zal dit worden getoetst als een nieuwe situatie.
- Om de vaarfunctie van het water te waarborgen, kan het waterschap aanvullende eisen over de vaartechnische infrastructuur en/ of nautische veiligheid en bevaarbaarheid stellen.
- Opneembare werken dienen op eerste aanzegging van het waterschap binnen de eventuele overeengekomen periode opgenomen te worden.

Stabiliteit Talud

- Bouwwerken langs een water kunnen alleen worden toegestaan als zij de stabiliteit van het talud niet aantasten. Dit voorkomt inzakking en daardoor stremmingen in de doorstroming van het water. De stabiliteit kan ondermeer in gevaar komen door:
 - Schaduwwerking. De kwaliteit van de grasmat wordt benadeeld door schaduwwerking. Hierdoor neemt de kwaliteit en sterkte van de grasmat op het talud af (vermindering oppervlaktedichtheid en doorworteling). Dit vergroot de kans op erosie.
 - Belastingtoename. Het bouwwerk oefent een zekere druk uit op de ondergrond. Door deze belastingtoename kan het gebeuren dat het talud instabiel wordt en vervolgens het

cirkelvormig glijvlak gaat afschuiven. Het ter compensatie aanbrengen van beschoeiing wordt niet toegestaan. Beschoeiing is wel toegestaan c.q. vereist indien de samenstelling van de bodem waaruit het talud bestaat uit zich zelf niet voldoende stabiliteit bezit bijv. zandgronden.

Een vergunning kan worden verleend als aan één van onderstaande criteria wordt voldaan:

- Het werk gefundeerd is onder het niveau van het waterbodemprofiel of;
- De 30°lijn (hoek ten opzichte van de horizontale lijn) van het meest nabij gelegen punt van de fundering niet kruist met het natte profiel van het oppervlaktewaterlichaam.

6. Beleidsregel kabels en leidingen in, op of langs oppervlaktewaterlichamen

Kader

Keur

Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam en de beschermingszones door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.

Begripsbepaling

- Vrij lozende leiding: een riooloverstortleiding of een andere afvoerleiding die uitmondt in een rivier of een ander water waarvan het peil beïnvloed wordt door de waterstand in deze rivier.
- Druk- of pijpleidingen: alle leidingen in, op, onder of boven het oppervlaktewaterlichaam die geen lozingswerk zijn (niet in open verbinding staan met oppervlaktewater).
- Kabel: transportmedium (veelal voor elektriciteit of communicatie) zonder holle ruimte. Leidingen met een diameter van maximaal 40 mm die gebruikt worden voor (glasvezel)kabels worden beschouwd als een kabel.
- Gestuurde boring of HDD-methode (horizontal directional drilling): een sleufloze boorteknik waarbij obstakels zoals waterstaatkundige werken (waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, etc.) diep onder het maaiveld kunnen worden gepasseerd.
- Parallele leiding: Een leiding in de lengterichting van en langs het oppervlaktewaterlichaam (geen kruising met het oppervlaktewaterlichaam).
- Boogzinker: een voorgevormde buis, die door middel van persen onder/door de waterkering wordt aangebracht om een kruising van een leiding/kabel met de waterkering te realiseren.

Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing in het hele beheersgebied.

Raakvlakken met ander beleid

Deze beleidsregel heeft een relatie met beleidsregel 4.

Doel van het beleid

Het doel van het beleid is het beschermen van de functie van het oppervlaktewaterlichaam. Belangrijke aspecten hierbij zijn het in stand houden van de stabiliteit van de oevers en het waarborgen van normale onderhoudsmogelijkheden.

Motivering van het beleid

Hoofdpijnen van toe te passen afweging

Het belang voor het waterschap bij het kruisen van oppervlaktewaterlichamen betreft voornamelijk de stabiliteit van de oever van het betreffende oppervlaktewaterlichaam. Kabels en leidingen worden veelal geplaatst door middel van een open ontgraving en/of een gestuurde boring. Wanneer deze werkzaamheden te dicht op de insteek van het oppervlaktewaterlichaam worden uitgevoerd, kan dat een negatief effect hebben op de stabiliteit van de oever. Daarnaast moet worden bereikt dat de normale onderhoudsmogelijkheden worden gewaarborgd. Kabels en leidingen in, langs, door of onder een oppervlaktewaterlichaam dienen daarom zoveel mogelijk te worden vermeden.

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema

Algemene regel 4: Het kruisen van tertiaire oppervlaktewaterlichamen met en evenwijdig aanleggen van kabels en leidingen langs tertiaire oppervlaktewaterlichamen.

Toetsingscriteria

De volgende specifieke toetsingscriteria gelden:

1. Teneinde de stabiliteit van bestaande taluds niet aan te tasten, geldt voor parallel aan oppervlaktewaterlichamen te leggen kabels en leidingen dat deze minimaal 1 meter uit de insteek moeten worden aangelegd.
2. Bij het kruisen van oppervlaktewaterlichamen moeten kabels en leidingen minimaal 1 meter onder het leggerprofiel worden aangelegd. De leiding dient ook op deze plek te worden gehouden en voorzieningen tegen opdrijven moeten worden getroffen. Indien de werkelijke diepte groter is dan de leggerdiepte moeten kabels en leidingen 1 meter onder de werkelijke diepte worden aangelegd. Indien een vaste bodem slecht is te vinden, zoals in het veenweidegebied, is de diepte 2 meter gemeten onder het leggerprofiel.
3. Bij gestuurde boringen moet de minimale dekking één meter onder het leggerprofiel bedragen.
4. Voor boringen onder oppervlaktewaterlichamen die zijn aangewezen als vaarweg, is een minimale dekking van 2 meter onder het leggerprofiel vereist. De leiding dient ook op deze plek te worden gehouden en voorzieningen tegen opdrijven moeten worden getroffen. Indien de werkelijke diepte groter is dan de leggerdiepte moeten kabels en leidingen 2 meter onder de werkelijke diepte worden aangelegd.

7. Beleidsregel dammen met duikers

Kader
<p>Keur Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepaling Dammen met duikers vallen onder het begrip ‘werken’. Met werken wordt bedoeld alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren.</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing in het hele beheersgebied.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel heeft raakvlakken met beleidsregel 5, 9 en 12.</p>

Doel van het beleid
Het doel van het beleid is het beschermen van de functie van het oppervlaktewaterlichaam als onderdeel van het totale watersysteem. Belangrijke aspecten daarbij zijn het in stand houden van doorstroming en bergingscapaciteit, eventuele vaarfuncties, het waarborgen van de normale onderhoudsmogelijkheden en ecologische aspecten. De aanleg van bruggen heeft de voorkeur boven de aanleg van dammen met duikers.
Motivering van het beleid
<p>Het doel van deze beleidsregel is om bij het leggen, verlengen, vervangen en verleggen van dammen met duikers, negatieve effecten op de waterhuishouding te voorkomen. Negatieve effecten ontstaan onder andere door de opstuwing die de duikers in oppervlaktewaterlichamen veroorzaken. Bovendien kan de vermindering van de drooglegging als gevolg van opstuwing of het afnemen van de bergingscapaciteit van het oppervlaktewaterlichaam als negatief effect worden beschouwd. Ook kunnen duikers, bijvoorbeeld vanwege een grote lengte of omdat zij in hetzelfde oppervlaktewaterlichaam te dicht bij elkaar zijn aangelegd, een belemmering vormen voor doelmatig onderhoud. Tenslotte kunnen duikers negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit alsook op de ecologische functie van water (vismigratie) en het oppervlaktewaterlichaam. Daarom kunnen in voorkomende gevallen in de vergunningsvoorschriften ecologische voorzieningen, zoals looprichels etc. worden voorgeschreven Dit gebeurt vooral bij relatief lange (infrastructurele) duikers en duikers in ecologische verbindingzones. Zo kunnen onnodige duikers worden geweerd en strikt noodzakelijke duikers met een zo kort mogelijke lengte worden uitgevoerd. Om bovenstaande redenen heeft aanleg van bruggen sterk de voorkeur boven de aanleg van dammen met duikers.</p> <p>Om grote verschillen in de afstroming (het verhang) binnen het watersysteem te beperken, worden eisen gesteld aan de maximale opstuwing die een duiker mag veroorzaken. Het waterschap berekent de opstuwing voor een duiker en toetst deze aan de norm. De toegestane lengte van de duiker is afhankelijk van de functie van de duiker. Bovendien wordt de betreffende duiker getoetst aan de onderhoudseisen.</p> <p>De afmetingen en de hoogteligging van de duiker worden als voorschriften opgenomen in de vergunning.</p>

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema

Algemene regel 6: Het plaatsen van een dam met duiker in tertiaire oppervlaktewaterlichamen in niet stedelijk gebied met uitzondering van een deel van het Kromme Rijngebied.

Toetsingscriteria

1. Aan aanvragen voor vergunning voor de plaatsing van dammen met duikers wordt in beginsel uitsluitend medewerking verleend ter ontsluiting van percelen die niet anders zijn of kunnen worden ontsloten. Daarbij wordt tevens gekeken naar de kosten van de aanleg van een brug. Deze kosten mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de kosten van de aanleg van een dam met duiker.
2. Het aantal dammen met duikers moet tot een minimum worden beperkt. Dit houdt in dat er per aaneengesloten kadastraal woon- of bedrijfsperceel in principe één dam met duiker is toegestaan. Onder een aaneengesloten perceel wordt verstaan een perceel dat niet door oppervlaktewaterlichamen wordt doorsneden. Als percelen wél worden doorsneden door oppervlaktewaterlichamen, dan kunnen meer dammen met duikers worden toegestaan als dit voor een goede bedrijfsvoering of andere belangen redelijkerwijs noodzakelijk is. Bij langssloten wordt een onderlinge afstand van circa 600 meter (halve "cope" lengte) tussen de dammen toegestaan. Meer dammen met duikers worden slechts in bijzondere omstandigheden toegestaan. De vraag of er sprake is van bijzondere omstandigheden moet van geval tot geval worden beoordeeld, waarbij de door de aanvrager naar voren gebrachte belangen tegen het waterhuishoudkundig belang worden afgewogen.
3. Door het verlenen van een vergunning voor het plaatsen van een dam met duiker mogen niet alle reserves gebruikt worden. Met andere woorden, de eerste aanvrager mag niet beperkend worden voor de volgende aanvragers. Per oppervlaktewaterlichaam wordt aan de hand van de hydrologische berekeningen van de bemalinggebieden de maximale extra toelaatbare opstuwning bepaald, rekening houdend met boven- en benedenstrooms gelegen gebieden. Hiertoe wordt een prognose gemaakt van het aantal te vergunnen duikers in de watergangstreng.
4. Met inachtneming van punt 3 mag de opstuwning die een dam met duiker mag veroorzaken ten hoogste 5 mm bij maatgevende afvoer (1,5 l/s/ha) bedragen. Afhankelijk van de reserve kan deze kleiner zijn. Dezelfde maximale opstuwning van 5 mm geldt als criterium voor wateraanvoer (0,3 l/s/ha). Als er sprake is van kwel of infiltratie, dan moet de maatgevende af- en aanvoer verhoogd worden met de kwelafvoer of de infiltratieaanvoer. Of getoetst wordt aan aanvoerdebiet of kweldebiet (ter verduidelijking: dat is het aantal kubieke meters water dat een bepaald punt per tijdseenheid passeert) is afhankelijk van de locatie van de te plaatsen duiker in het gebied. Als een duiker in een gebied ligt dat is ingericht voor nachtvorstbestrijding, moet de diameter van de duiker tevens aangepast worden op het aanvoerdebiet voor nachtvorstbestrijding.
5. De minimale doorsnede van een duiker in een primair en secundair oppervlaktelichaam bedraagt:
 - watergang met een breedte tot en met 3 m: 600 mm.
 - watergang met een breedte boven 3 en tot en met 6 m: 800 mm.
 - watergang met een breedte groter dan 6 meter: 1000 mm
 of zoveel groter als de berekening uitwijst. Dit in verband met het tegengaan van extreme vernauwingen (flessenhalzen.), het voorkomen van onderhoudsproblemen (o.a. verstoppingen door drijfvuil) en het bevorderen van faunamigratie.

Breedte watergang	diameter
Tot en met 3 meter	600 mm
Boven 3- tot en met 6 meter	800 mm
Breder dan 6 m	1000 mm

6. De minimale maat voor duikers in het tertiaire systeem is 300 mm.
7. De vrije doorstroming (ruimte in de duiker boven waterpeil) in primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen moet bij het hoogst vastgestelde peil in het meest recent vastgestelde peilbesluit 20 % van de diameter met een minimum van 100 mm zijn.
8. Er geldt geen compensatieplicht voor een dam met duiker als die minder dan 25 m² wateroppervlakte gemeten op het hoogst vastgestelde peil in het meest recent vastgestelde peilbesluit, wegneemt.
9. De minimale afstand tussen een te plaatsen dam met duiker en een ander kunstwerk moet 10 meter bedragen.
10. Bij een duiker langer dan 50 meter moet een inspectieput worden aangebracht. In de voorschriften wordt de ligging daarvan aangegeven.
11. Een duiker met een bocht of een knik moet eveneens een inspectieput hebben ter hoogte van de knik c.q. bocht.
12. Het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam mag niet belemmerd worden door de dam met duiker. Oppervlaktewaterlichamen die met maaiboten worden onderhouden, moeten voorzien worden van vaarduikers. Duikers moeten een minimale breedte hebben van 2,5 meter op hoogwaterpeil of boezempeilniveau. Alle duikers moeten een waterdiepte van minimaal 0,80 meter en een doorvaarthoogte van minimaal 0,80 meter voor de gehele doorvaartbreedte ten opzichte van hoogwaterpeil of boezempeil hebben. Er worden ook voorschriften aan de vergunning verbonden met betrekking tot het materiaal en bedekking van de duiker. Tevens wordt voorgeschreven dat de bodem van de aansluitende watergang overgaat in de bodem van de duiker, teneinde de migratie van organismen die op de bodem leven te bevorderen. De aanvrager zal het slib ter plaatse van de dam met duiker moeten verwijderen en deze conform de geldende regelgeving moeten verwerken. Grond die ten behoeve van aanvulling wordt gebruikt, moet aan de milieueisen, in het bijzonder aan het Besluit bodemkwaliteit, voldoen.
13. Voor particuliere voorzieningen en toegangsdammen geldt dat als een dam met duiker bedoeld is om toegang te verlenen tot een huiskavel of landbouwperceel, de totale duikerlengte maximaal 10 meter mag zijn.
14. Voor bedrijfsmatige doeleinden geldt een maximaal toegestane duikerlengte van 15 meter. Mogelijk heeft deze grotere lengte grotere afmetingen van de duiker tot gevolg. Als de aanvrager dit wenst, kan deze (onder daarvoor in de vergunning te stellen voorschriften) keermuren toepassen om zo een maximale bovenbreedte van de ontsluiting te realiseren.
15. De uiteinden van een duiker moeten 0,20 meter buiten de oeverlijn reiken. De uiteinden moeten worden gemarkeerd om beschadigingen door mechanisch onderhoud tegen te gaan.
16. Bij duikers die door het waterschap zijn aangelegd en waarvoor het waterschap vervangingsplichtig is, dienen kruisingen van kabels en leidingen onder de duiker te worden aangebracht.

8. Beleidsregel damwanden en beschoeiingen

Kader
<p>Keur Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepaling Met werken wordt bedoeld alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren. Een damwand c.q. een beschoeiing is een oeverversterkende constructie die in voorkomende gevallen in het talud van een oppervlaktewaterlichaam kan worden geplaatst om afkalving en instorten van de oever te voorkomen of versmallen, om verondieping van de waterloop te voorkomen bij vervulling van de toegewezen functies van het betreffende oppervlaktewater of het faciliteren van functies gekoppeld aan de aanliggende grond.</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing in het hele beheersgebied.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel heeft raakvlakken met beleidsregel 12.</p>

Doel van het beleid
Het doel van het beleid in deze beleidsregel is het beschermen van de functie van het oppervlaktewaterlichaam als onderdeel van het totale watersysteem. Belangrijke aspecten daarbij zijn het in stand houden van doorstroming en bergingscapaciteit en het waarborgen van de normale onderhoudsmogelijkheden.
Motivering van het beleid
<p>Het doel van de beleidsregel is het voorkomen van negatieve effecten op de waterhuishouding die kunnen ontstaan door afname van de berging. Bij damwanden en soortgelijke voorzieningen moet vooral worden gelet op de effecten die kunnen ontstaan doordat er in een watersysteem onvoldoende berging is om piekbelastingen op te vangen. Piekbelastingen zijn niet alleen intensieve regenbuien maar ook onttrekkingen bijvoorbeeld ten behoeve van nachtvorstbestrijding of beregening.</p> <p>Omdat de waarde van grond als economisch productiemiddel hoog is, bestaat de neiging zo veel mogelijk ruimte van oppervlaktewaterlichamen af te nemen. Het profiel van de oppervlaktewaterlichamen komt daardoor in gevaar. Hierbij moet worden opgemerkt dat alle profielwijzigingen invloed hebben op de berging in een gebied. Bovendien dragen alle oppervlaktewaterlichamen in een gebied bij aan de berging, ook oppervlaktewaterlichamen die geregeld droog liggen.</p> <p>De berging die als gevolg van de activiteit die is vermeld in de vergunningaanvraag verloren gaat, moet daarom in principe binnen hetzelfde peilgebied gecompenseerd worden conform het dempingenbeleid (zie beleidsregel 12).</p>

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema
Algemene regel 10: Het plaatsen van een beschoeiing in tertiaire oppervlaktewaterlichamen.
Algemene regel 11: Het plaatsen van een beschoeiing in primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen.
Algemene regel 17: Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever langs oppervlaktewaterlichamen.

Toetsingscriteria

Voor beschoeiingen die niet aan de algemene regel voldoen, gelden de volgende specifieke toetsingscriteria.

1. Bij de beoordeling van de aanvraag zullen de cumulatieve effecten worden betrokken van eventuele eerdere in de omgeving en door dezelfde aanvrager of eigenaar gemaakte, soortgelijke voorzieningen.
2. Bij de beoordeling van de aanvraag dient de eventuele vaarfunctie van het oppervlaktewater te zijn verwerkt in de dimensionering van de aan te brengen constructie.
3. Bij het plaatsen van beschoeiingen en damwanden geldt dat deze geplaatst moeten worden buiten het natte profiel gemeten op het hoogst vastgestelde peil in het meest recent vastgestelde peilbesluit; dus buiten de zogenaamde hoogwaterlijn. Bovendien geldt voor het plaatsen van damwanden in wateren met een ecologische functie en in wateren in het stedelijk gebied dat om de 50 meter een doorgang/overgang (uittreeplaats) voor fauna gerealiseerd moet worden.
4. Bij vervanging van een oeververdediging mag deze niet buiten de bestaande oeverlijn worden geplaatst.

9. Beleidsregel bruggen

<p>Kader</p>
<p>Keur Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepaling Een brug valt onder het begrip 'werken'. Met werken wordt bedoeld alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren.</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing in het hele beheersgebied.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel heeft een raakvlak met beleidsregel 7.</p>
<p>Doel van het beleid</p> <p>Het doel van het beleid is het beschermen van de functie van het oppervlaktewaterlichaam als onderdeel van het totale watersysteem. Belangrijke aspecten daarbij zijn het in stand houden en waarborgen van de normale onderhoudsmogelijkheden, het waarborgen van de vaarwegfunctie van bepaalde wateren en het waarborgen van de wateraan- en afvoer.</p>
<p>Motivering van het beleid</p> <p>Tegen bruggen over wateren als perceelontsluiting of wegverbinding bestaat uit waterhuishoudkundig oogpunt over het algemeen geen bezwaar. Een brug heeft daarom als ontsluitingsmiddel de voorkeur boven een dam met duiker. In principe moeten pijlers/ondersteuningsconstructies in het natte profiel zoveel mogelijk worden geweerd, wegens nadelige effecten met betrekking tot opstuwing, onderhoud, drijvend vuil. Bruggen kunnen worden toegepast in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zogenaamde vaarleidingen. In watergangen waar het onderhoud varend wordt uitgevoerd dienen bruggen geen obstakel te vormen voor de maaiboot. Dit houdt in dat de onderkant van het brugdek minimaal 0,80 meter boven het hoogst vastgestelde peil in het meest recent vastgestelde peilbesluit dient te worden aangelegd. De doorvaartbreedte bedraagt minimaal 2,50 meter. • Vaarwegen. Voor bruggen in vaarwegen gelden hogere eisen aan doorvaarthoogte en – breedte. Deze dienen te worden afgestemd met de betreffende vaarwegbeheerders. • Duikerbruggen. In de westelijke veenweidegebieden komen vaak oeververbindingen voor die weliswaar in de volksmond aangeduid worden als bruggetjes of brugduikers, maar die veelal in de kernzone zijn geplaatst. Het gaat dan om in het water geplaatste bruggenhoofden met daartussen een opening voor de doorstroming. Deze bruggetjes. of brugduikers, hebben dan ook een "duiker" karakter. Dergelijke voorzieningen worden dan ook niet onder het begrip bruggen begrepen maar getoetst aan de voor dammen met duikers genoemde criteria.

Verwijzing naar een aanwezige Algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema
Algemene regel 7: Het plaatsen van bruggen over tertiaire oppervlaktewaterlichamen.

Specifieke toetsingscriteria

Voor bruggen in primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen gelden de volgende specifieke toetsingscriteria:

1. Vaarleidingen.

- De onderkant van het brugdek bevindt zich minimaal op 0,80 meter boven het hoogst vastgestelde peil in het meest recent vastgestelde peilbesluit.
- De doorvaartbreedte bedraagt minimaal 2,50 meter.
- De brughoofden en pijlers mogen de stabiliteit van de oevers niet aantasten.

2. Vaarwegen (oppervlaktewater met een vaarfunctie). Aan bruggen in vaarwegen worden extra specifieke voorschriften verbonden ten aanzien van de doorvaart en de ecologische functie (o.a. ecologische verbindingzones)

3. Overig. Aanleg van bruggen heeft de voorkeur boven de aanleg van dammen met duikers. Bij niet-vaarleidingen en niet-vaarwegen is de beperking een vrij doorstroomprofiel van minimaal 2,5 meter breed en 0.30 m boven het hoogst vastgestelde peil in het meest recent vastgestelde peilbesluit, tenzij uit berekening blijkt dat een grotere breedte en hoogte nodig is.

10. Beleidsregel steigers en andere overhangende bouwwerken

Kader
<p>Keur Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het bestuur gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam en beschermingszone door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepaling Een steiger of anderszins overhangende bouwwerken worden beschouwd als een werk. Met werken wordt bedoeld alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren. Onder een steiger wordt een constructie verstaan welke gedeeltelijk over een oppervlaktewaterlichaam is geplaatst en is verankerd in het aanliggende perceel. Een steiger wordt (meestal) voor recreatieve doeleinden gebruikt, bijvoorbeeld om vis- of vaarwater goed te kunnen bereiken. Een vlonder wordt door het waterschap gezien als een constructie die geheel op of boven land wordt aangebracht en zich niet over het water bevindt. Om een steiger of andere constructie in een vaarweg als afmeervervoorziening te gebruiken is een afmeervergunning noodzakelijk. Waar in het volgende wordt gesproken over steiger wordt daaronder ook een ander overhangend bouwwerk begrepen, tenzij uit de tekst blijkt dat het specifiek om een steiger gaat.</p> <p>Toepassingsgebied Het toepassingsgebied is de kernzone en beschermingszones van oppervlaktewaterlichamen. De situering van oppervlaktewaterlichamen met bijbehorende beschermingszones is in de legger vastgelegd.</p>
Doel van het beleid
Het doel van het beleid is het voorkomen van stremming/stuwing in de aangewezen oppervlaktewaterlichamen en de aantasting van de functie van het oppervlaktewaterlichaam als onderdeel van het totale watersysteem. Belangrijk aspect daarbij is het waarborgen van de mogelijkheden voor gewoon- en buitengewoon onderhoud.
Motivering van het beleid
<p>Het aanleggen van een steiger kan noodzakelijk zijn om te kunnen laden en lossen vanaf het water naar het land en vice versa, om zitplaatsen voor de sportvisserij te maken, om als startpunt voor zwemmen te fungeren en om een in- en uitstap mogelijkheid voor pleziervaart te maken.</p> <p>Doorstroming Achter steigerpalen in het natte profiel blijft maaisel en drijfvuil hangen. Dit kan een directe belemmering voor de waterdoorstroming vormen. Om die reden zijn palen in het natte profiel niet toegestaan. Het hydraulisch profiel van het oppervlaktewaterlichaam dient te worden gehandhaafd. Ook tijdens de bouw van de steiger mag de doorstroming niet worden belemmerd. Het tijdelijk afdammen van (een deel van) het oppervlaktewaterlichaam is dan ook niet toegestaan.</p> <p>Op het verbod voor het plaatsen van palen in het natte profiel kan een uitzondering gemaakt worden als voldaan wordt aan twee eisen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De watergang heeft voldoende breedte, waardoor het belemmerend effect op de doorstroming relatief klein is;

- De aan te leggen steiger heeft een gemeenschappelijk doel. Om in deze gevallen te voorkomen dat zich drijfvuil onder de steiger verzamelt kunnen maatregelen, bijvoorbeeld drijfvuilbalken, worden voorgeschreven om dit te voorkomen.

Onderhoud

Steigers kunnen een nadelige invloed hebben op het tot dan toe vastgestelde en gehanteerde onderhoudsbeleid. Gewoon onderhoud kan op meerdere manieren worden uitgevoerd.

Uitgangspunt is dat het onderhoud machinaal wordt uitgevoerd. Dit kan worden gedaan met varend materieel (maaiboot) of door rijdend materieel. In beide gevallen vormen steunpalen in het natte profiel obstakels voor het maaien van waterplanten. In het geval van varend onderhoud dient het water voldoende ruimte te bieden om de boot op een voor de onderhoudsmedewerker redelijke manier door het water te sturen. Het leggen van een steiger kan dit op een nadelige manier beïnvloeden. Indien er in de huidige situatie een keerpunt voor de onderhoudsboot is gelegen dient deze te allen tijde behouden te blijven.

Voor het rijdend maaien van het natte talud aan de zijde waarop het maaivoertuig rijdt vormt de hele steiger een obstakel. Als aan de overzijde van de watergang kan worden gereden en van daar af kan worden gemaaid, dan vormen alleen de palen een obstakel, mits het vlak van de steiger hoog genoeg boven het water is geplaatst. De minimale hoogte van de steiger t.o.v. het waterpeil wordt ook bepaald door de bereikbaarheid van het natte talud. Om met een maaibalk vanaf een boot of vanaf de kant bij de oever te kunnen komen, moet het talud onder en boven de waterlijn bereikbaar en zichtbaar zijn. Uitgangspunt is dat een hoogte van 0,30 meter tussen hoogpeil en onderkant steiger voldoende is. Een groter hoogteverschil leidt automatisch tot allerlei (drijvende) voorconstructies en zwemtrapjes om toch soepel in een aangemeerd bootje te kunnen komen. Dit is ongewenst.

De bereikbaarheid voor het maaien bepaalt ook de overstek van de steiger (hoe ver deze het water in steekt). Het bereik van de maaibalk aan een maaiboot is 1,2 tot 1,4 m. Bij een talud tussen 1:1 en 1:2 kan, bij een diepgang van circa 50 cm ter plaatse van de zijkant van de maaiboot, redelijk tot de waterlijn worden gemaaid. De steiger mag in dat geval maximaal 1 m overstek hebben, gemeten vanaf de waterlijn.

Bij een grotere overstek schampt de maaiboot de steiger of kan een deel langs de waterlijn niet gemaaid worden. Om enige marge te creëren gaat het waterschap uit van de waterlijn bij hoog peil als referentie.

De toegestane overstek wordt bij varend onderhoud tevens bepaald door de benodigde vaarwegbreedte voor de maaiboot. Een maaiboot is maximaal 1,8 meter breed, circa 4,5 meter lang en heeft een manoeuvreerbreedte nodig van circa 3 meter. Aangenomen dat men aan een steiger veelal vaartuigjes afmeert van circa 1 meter breedte (kano 0,5 meter, sloep 1,5 meter) is voor varend onderhoud minimaal 5 meter breedte nodig op de waterlijn. Alles wat de watergang breder is dan 5 meter kan gelijkmatig verdeeld over beide oevers worden vergund aan steigeroverstek, tot een maximum van 1 meter.

Dus bij varend maaien (onderhoud door waterschap of eventueel gemeente, bijvoorbeeld in Leidsche Rijn):

- Bij een watergang breder dan 7 meter aan beide zijden steigers met een maximaal overstek van 1 meter.
- Bij een watergang met een breedte van 5 tot 7 meter: alles wat de watergang breder is dan 5 meter kan gelijkmatig verdeeld over beide oevers worden vergund. Dus bij een watergang met een breedte van 6 meter kan aan beide zijden een steiger worden vergund met een overstek van 0,50 meter.
- Bij een watergang met een breedte kleiner dan 5 meter aan beide zijden geen overstek.

Bij rijdend maaien is het bereik van de maaibalk-arm bepalend en de breedte van de watergang als vanaf de overzijde wordt gemaaid. In theorie is een groter bereik mogelijk dan bij een maaiboot, waardoor bij smalle watergangen een bredere steiger zou kunnen worden vergund. In de praktijk is de vorm van de giek tot de maaibalk en tevens het zicht vanuit een tractorcabine naar onder een steiger zodanig, dat ook in dit geval een overstek van 1 m het maximaal vergunbare is.

De aanvrager kan ook zelf onderhoudsplichtig zijn. Het waterschap beoordeelt een vergunningaanvraag dan niet op grond van het (bereikbaar blijven van de watergang voor) onderhoud. Of het onderhoud in deze gevallen goed wordt verricht wordt via de schouw gecontroleerd. In deze gevallen mag een steiger worden gebouwd met een overstek tot 1/6 van de watergangbreedte. Door een norm van 1/6 te stellen (per oever), blijft altijd 2/3 van de breedte op de waterlijn vrij. Dit beperkt de schaduwwerking van een steiger, die een negatieve invloed op waterorganismen heeft.

Bij steigers die een hoogte boven het waterpeil hebben van 1 meter of hoger wordt varend onderhoud niet belemmerd (mits de waterdiepte minimaal 0,70 meter bedraagt) en kan een grotere overstek dan 1 meter (met een maximum van 1/6 van de breedte van de watergang) worden vergund. Deze gevallen moeten apart beoordeeld worden.

Buitengewoon onderhoud

Steigers mogen het buitengewoon onderhoud, waarbij het water bijvoorbeeld gebaggerd dient te worden of beschoeiing dient te worden vervangen, niet belemmeren. Steigers moeten (door de eigenaar) verwijderd kunnen worden in geval van buitengewoon onderhoud aan oever of water. Hierbij zal de houder van de vergunning circa 2 maanden voor het buitengewoon onderhoud op de hoogte worden gesteld waarna de houder van de vergunning de steiger op de vastgestelde datum verwijderd moet hebben. Na een aan te geven datum kan de steiger weer op dezelfde locatie conform de verleende vergunning worden teruggeplaatst.

Steigers die op de aangegeven datum niet zijn verwijderd worden door of namens het waterschap op kosten van de eigenaar verwijderd.

Steigers aan waterkeringen

In verband met de veiligheid zal bij primaire keringen zoals de Lekdijk geen ontheffing van de Keur worden verleend voor het plaatsen van een steiger.

Aan regionale keringen, overige keringen en boezemkades zijn steigers toegestaan onder de volgende randvoorwaarden:

- Geen palen aanbrengen in het droge talud.
- De grasmat of andere oeververdediging niet aantasten, dus niet ontgraven.
- Het normaal onderhoud (maaien) en het groot onderhoud van de kering (ophogen) niet belemmeren. Hiertoe een steigerconstructie wegneembaar of opklapbaar uitvoeren.
- Indien de kering voldoende overhoogte heeft en er geen mogelijkheden zijn om de palen in de watergang te plaatsen, kunnen onder bepaalde voorwaarden palen in de waterkering worden toegestaan.

Steigers en vaarwegen

Indien het betreffende oppervlaktewater als vaarweg wordt beschouwd en het waterschap is nautisch bevoegd gezag, dan dient de verkeersveiligheid niet door de steiger in het geding te kunnen komen en dient het doorgaand vaarverkeer niet gehinderd te worden door de aanwezigheid van de steiger. Ook mag de steiger niet leiden tot ongeoorloofd afmeren van vaartuigen of een vaartuig. Voor het afmeren is een aparte afmeervergunning noodzakelijk, tenzij het een officiële openbare afmeervoorziening betreft. Voor het borgen van de bevaarbaarheid en verkeersveiligheid kan het waterschap aanvullende voorwaarden voorschrijven.

Indien het betreffende oppervlaktewater als vaarweg wordt beschouwd en het waterschap is niet het nautisch bevoegd gezag, dan dient toestemming voor aanleg en instandhouden van de steiger tevens te voldoen aan de nautische voorwaarden die het bevoegd nautisch gezag hier aan stelt.

Overige aspecten

- Een steiger kan belemmerend werken op plantengroei door het wegnemen van licht. Een oeverversteving is dan wellicht nodig.
- Er worden geen eisen gesteld aan de lengte van de steiger (evenwijdig aan de oever).

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is op dit thema

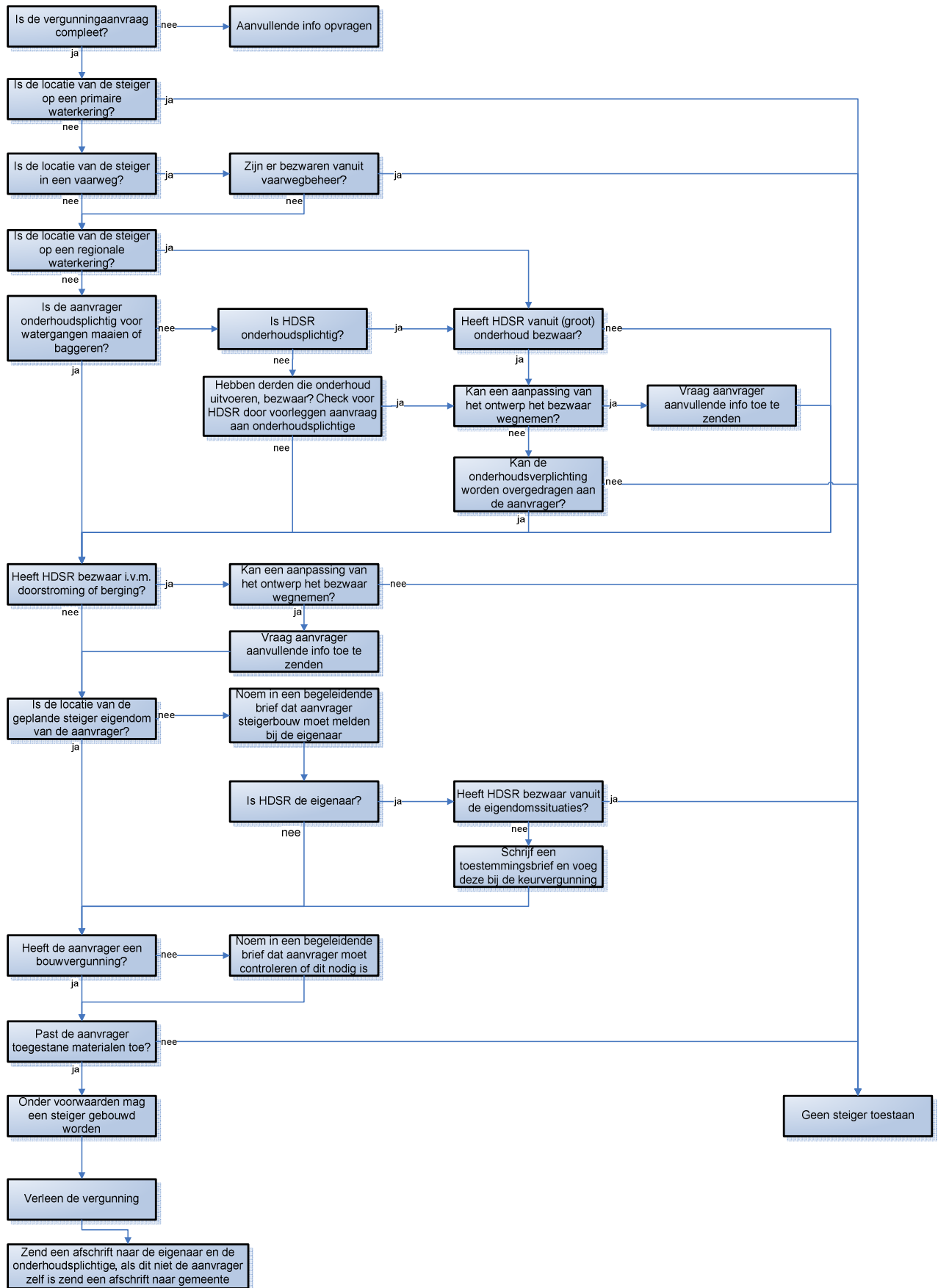
Algemene regel 12: Het aanbrengen en hebben van steigers in tertiaire wateren in stedelijk gebied.

Toetsingscriteria

Vergunningsaanvragen worden getoetst aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

1. Zie stroomschema in de bijlage.
2. Het oppervlaktewaterlichaam waarin de steiger wordt geplaatst mag, indien het maaionderhoud varend plaatsvindt, een overstek hebben van:
 - Bij een watergang breder dan 7 meter aan beide zijden steigers met een maximale overstek van 1 meter.
 - Bij een watergang met een breedte van 5 tot 7 meter: alles wat de watergang breder is dan 5 meter kan gelijkelijk verdeeld over beide oevers worden vergund. Dus bij een watergang met een breedte van 6 meter kan aan beide zijden een steiger worden vergund met een overstek van 0,50 meter.
 - Bij een watergang met een breedte kleiner dan 5 meter aan beide zijden geen overstek.
3. Het oppervlaktewaterlichaam waarin de steiger wordt geplaatst mag, indien het maaionderhoud niet varend plaatsvindt, een overstek hebben van ten hoogste 1/6 van de breedte van het oppervlaktewaterlichaam met een maximum van 1 meter.
4. Bij steigers die een hoogte boven het waterpeil hebben van 1 meter of hoger wordt varend onderhoud niet belemmerd (mits de waterdiepte minimaal 0,70 meter bedraagt) en kan een grotere overstek dan 1 meter (met een maximum van 1/6 van de breedte van de watergang) worden vergund. Deze gevallen moeten apart beoordeeld worden.
5. De minimale afstand van de onderzijde van de steiger ten opzichte van hoogwaterpeil bedraagt minimaal 30 centimeter.
6. De lengte van de steiger is onbegrensd.
7. Geen steunpalen in het natte profiel toepassen. Dus boven het water een vrij zwevend overstek.
8. Het talud onder de steiger dient stabiel te blijven.
9. In principe geen drijvende delen als loopplanken, etc. toepassen.
10. Steigers op de in het onderhoudsplan aangegeven locaties voor het keren van de maaiboot worden alleen toegestaan indien er een draaicirkel van ten minste 10 meter gehandhaafd blijft.
11. De steiger of overhangend bouwwerk mag niet rusten op beschoeiingen, schanskorven en andere oeververdedigingswerken, indien deze oeververdedigingswerken van het waterschap zijn.
12. De aanleg van een steiger of overhangend bouwwerk aan de overzijde moet mogelijk blijven met inachtneming van de het vaarwegprofiel en nautisch veiligheid.
13. De hoogte van de onderzijde van de steiger moet minimaal 0,30 meter boven hoog peil liggen.
14. Steigers mogen het buitengewoon onderhoud, waarbij het water bijvoorbeeld gebaggerd dient te worden of beschoeiing dient te worden vervangen, niet belemmeren. Steigers moeten (door de eigenaar) verwijderd kunnen worden in geval van buitengewoon onderhoud aan oever of water.
15. Voor vaarwegen gelden afwijkende/aanvullende criteria.

BELEIDSREGELS HDSR

11. Beleidsregel windsingels

<p>Kader</p>
<p>Keur Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het bestuur gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam en beschermingszone door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken of opgaande (hout)beplantingen te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepaling Een windsingel wordt beschouwd als een opgaande (hout)beplanting. Het doel van een windsingel is het beperken van de verspreiding van bestrijdingsmiddelen vanuit de fruitteelt of andere agrarische activiteiten naar oppervlaktewaterlichamen.</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing op de beschermingszones van oppervlaktewaterlichamen in het hele beheersgebied. De situering van oppervlaktewaterlichamen met bijbehorende beschermingszones is in de legger vastgelegd.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel is een verbijzondering van beleidsregel 5.</p>
<p>Doel van het beleid</p> <p>Het doel van het beleid is het waarborgen van de mogelijkheden voor regulier onderhoud en het ontvangen van specie en maaisel.</p>
<p>Motivering van het beleid</p> <p>In het Lozingenbesluit Open teelt en veehouderij geldt een teeltvrije zone voor fruittelers van 9,00 meter (voorheen 1,50 meter en later 6,00 meter). Deze afstand mag worden teruggebracht tot 3,00 meter (voorheen 1,50 meter) indien gebruik wordt gemaakt van een tunnelspuit of vanggewas (windsingel). De fruittelers willen de windsingel liefst zo dicht mogelijk tegen de insteek van de watergang zetten, zodat de eerste fruitbomen op 3,00 meter gezet kunnen worden. De keur verbiedt echter in de beschermingszone van oppervlaktewaterlichamen opgaande (hout)beplanting aan te brengen. Voor primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen heeft deze zone een breedte van 5,00 meter en voor tertiaire oppervlaktewaterlichamen heeft deze zone een breedte van 2,00 meter. Om enigszins tegemoet te komen aan de wens van de fruittelers is bepaald dat de beschermingszones voor deze situaties worden gehandhaafd op respectievelijk 4,00 meter en 1,25 meter.</p> <p>In principe zijn er bij de afweging voor het plaatsen van windsingels drie partijen betrokken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het waterschap - De fruitteler - De "overbuurman" <p>Als een fruitteler een windsingel wil plaatsen heeft dit (mogelijk) gevolgen voor de overzijde. Daarom moet bij vergunningverlening altijd rekening worden gehouden met de belangen van de "overbuurman" door middel van het toezenden van een ontwerpvergunning.</p> <p>Bij <i>primaire en secundaire watergangen</i> die smaller zijn dan 5,00 meter geldt dat een windsingel aan de ene zijde op 1,25 meter uit de insteek van het talud mag staan en aan de andere zijde op 4,00 meter. Vanaf de brede kant wordt de watergang dan onderhouden. Is de watergang breder</p>

dan 5,00 meter dan is onderhoud vanaf één kant niet mogelijk. De windsingels moeten dan op beide zijden op 4,00 meter uit de insteek van het talud staan. Wordt de watergang varend onderhouden dan geldt in alle gevallen dat de windsingels aan beide zijden op een afstand van 1,25 meter mogen staan.

Bij *tertiaire watergangen* mogen de windsingels op 1,25 meter uit de insteek van het talud staan.

Ligt een perceel binnen 100 meter van een gemaal dan geldt dat de windsingel op beide zijden op 5,00 meter uit de insteek van het talud moeten staan.

Voor bestaande windsingels die zonder vergunning zijn geplaatst en waarvoor alsnog een vergunning wordt aangevraagd zijn er twee mogelijkheden.

1. Vergunnen van de windsingel
2. Verwijderen van de windsingel

Ad 1. Vergunnen van de windsingel

Het waterschap heeft jarenlang windsingels zonder vergunning gedoogd. Een overheid die te lang een overtreding heeft gedoogd, heeft het recht op handhaving verspeeld. Waar hiervoor de grens ligt is moeilijk uit te maken. Om discussie hierover te vermijden heeft het waterschap fruittelers, die al enkele jaren zonder vergunning een windsingel hebben, een brief gestuurd waarin is aangegeven dat zij onder bijzondere voorwaarden een vergunning kunnen krijgen. Deze bijzondere voorwaarden houden in dat bij verwijdering of verplaatsing van de windsingel, dan wel bij gebruikswijziging van het perceel de keurvergunning voor het perceel vervalt en de regels van de keur moeten worden nageleefd.

Deze mogelijkheid voor het vergunnen onder bijzondere voorwaarden geldt niet als het vergunnen vanuit waterstaatkundige overweging en ongewenst is.

Ad 2. Verwijderen van de windsingel

Windsingels die vanuit waterstaatkundige overwegingen niet vergund kunnen worden zouden eigenlijk direct verwijderd moeten worden. Ook hier geldt echter weer dat een overheid het recht op handhaving na een bepaalde periode verspeelt. Het waterschap heeft hiervoor een periode van drie jaar vastgesteld. Dit betekent dat windsingels die niet vergund kunnen worden en jonger zijn dan drie jaar verwijderd dienen te worden. Voor windsingels die niet vergund kunnen worden en ouder zijn dan drie jaar wordt de zgn. sterfhuisconstructie toegepast. De eigenaar wordt er dan op gewezen, dat hij geen vergunning heeft en ook niet zal kunnen verkrijgen, maar dat het waterschap niet meer gerechtigd is de overtreding met bestuursdwang te verwijderen. De eigenaar wordt er vervolgens per brief op gewezen dat hij bij vervanging, verwijdering of verplaatsing van de windsingel alsnog de regels van de keur zal moeten naleven.

Tegelijkertijd heeft het waterschap het recht om t.z.t. alsnog op te treden tegen bijvoorbeeld een vervanging van de windsingel op dezelfde (illegale) plek. Aldus sterven de overtredingen waartegen niet direct kan worden opgetreden op termijn toch uit.

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is op dit thema

Voor het planten van bomen, struiken en andere opgaande beplantingen langs oppervlaktewaterlichamen is een algemene regel opgesteld. Deze algemene regel geldt echter niet voor windsingels.

Toetsingscriteria

Vergunningaanvragen worden getoetst aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

1. Zie stroomschema in de bijlage.
2. Wordt een windsingel aangevraagd op een afstand van 1,25 meter vanuit de insteek van een primair of secundair oppervlaktewaterlichaam dan moet aan de overzijde van het oppervlaktewaterlichaam (ten opzichte van de zijde waarvoor vergunning wordt aangevraagd) een goed toegankelijk openbaar eigendom of een obstakelvrije onderhoudsstrook liggen die in eigendom bij het waterschap is.

3. Als het waterschap niet het eigendom heeft van de gronden genoemd onder punt 2, moet de aanvrager bij de aanvraag een overeenkomst bij de eigenaar of pachter van het tegenoverliggende perceel overleggen. In deze overeenkomst moet de overliggende eigenaar of pachter:
 - instemmen met het eenzijdig onderhoud vanaf zijn perceel;
 - toegang verlenen voor het uitvoeren van eventueel grootschalig onderhoud vanaf zijn perceel en te allen tijde toegang verlenen tot zijn perceel aan materieel en personen die in opdracht van het waterschap werken;
4. De voorwaarden onder de punten 2 en 3 zijn niet van toepassing als het betreffende oppervlaktewaterlichaam varend wordt onderhouden.

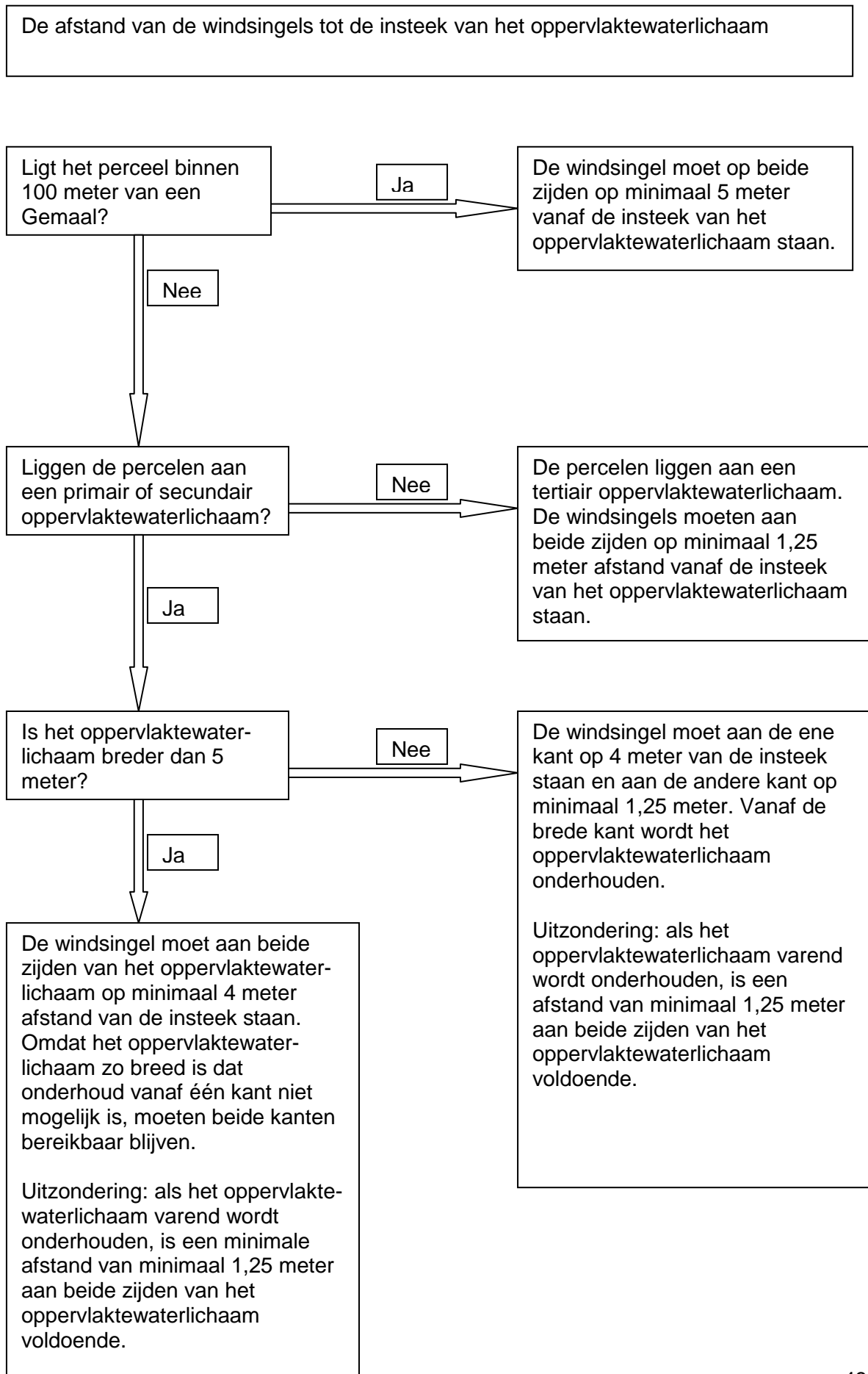
Ter overweging

Hoewel het waterschap formeel geen zeggenschap heeft over de beplanting die wordt gebruikt, adviseren wij om inheemse soorten te gebruiken en bij voorkeur soorten die van oudsher voorkomen in het gebied. Te denken valt aan:

- Zwarte els;
- Beukenhaag;
- Liguster;
- Vlier.

Binnen de fruitteeltsector vindt veel onderzoek plaats over te gebruiken soorten. Ook kan de landschapscoördinator van de betreffende gemeente advies geven.

Bijlage stroomschema plaatsen windsingels

12. Beleidsregel demping en vergroting van oppervlaktewaterlichamen

<p>Kader</p>
<p>Keur Op grond van artikel 3.3 eerste lid, aanhef en sub a is het verboden zonder vergunning van het bestuur een oppervlaktewaterlichaam geheel of gedeeltelijk te dempen of in de afmetingen of constructies daarvan veranderingen aan te brengen.</p> <p>Begripsbepaling In deze beleidsregel wordt uitleg gegeven over hoe het waterschap omgaat met dempingen en vergrotingen van oppervlaktewateren, zowel van tijdelijke als van permanente aard. Onder dempingen wordt in dit kader verstaan het verkleinen (geheel of gedeeltelijk dempen) van het profiel van het in het bestaande watersysteem aanwezige oppervlaktewaterlichaam. Ook het aanbrengen van een dam met duiker om de toegang tot een perceel te bewerkstelligen wordt als slootdemping aangemerkt indien deze dam een oppervlak heeft van meer dan 25 m². Onder vergrotingen wordt in dit kader verstaan het vergroten van het profiel van het in het bestaande watersysteem aanwezige oppervlaktewaterlichaam.</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing op alle oppervlaktewaterlichamen die zijn gelegen in het beheersgebied van het waterschap.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel heeft raakvlakken met beleidsregels 7, 8 en 13 en met het vast te stellen beleid ten aanzien van het Besluit bodemkwaliteit.</p>
<p>Doel van het beleid</p> <p>Het doel van het beleid is het beschermen van de doorstroming en bergingscapaciteit, het handhaven van de peilen binnen het watersysteem, het waarborgen van doelmatig onderhoud aan het watersysteem en instandhouding van de vaarfuncties in het beheersgebied.</p>
<p>Motivering van het beleid</p> <p>Beïnvloeding watersysteem Het dempen of vergroten van watergangen kan een negatieve invloed hebben op de werking van het watersysteem. Het uitgangspunt bij de beleidsregel is dat de waterhuishouding in beginsel niet negatief mag worden beïnvloed. Een demping dient in beginsel volledig gecompenseerd te worden en de afvoercapaciteit van een watergang mag niet verminderen. Peilscheidingen mogen niet worden doorgraven en het onderhoud mag niet worden gehinderd. Met een demping of vergroting van oppervlaktewaterlichamen wordt de bestaande afwatering en wateraanvoer veranderd. Daarnaast mag een demping niet leiden tot een afname van de bergingscapaciteit van het watersysteem. Hierbij wordt uitgegaan van het zgn. "stand-still" principe. Bij iedere demping dient de afname van de hoeveelheid open waterberging dan ook minimaal te worden gecompenseerd binnen hetzelfde peilgebied. Het kan echter voorkomen dat er gewoon geen mogelijkheid is tot compenseren in hetzelfde peilgebied. Dit is bijvoorbeeld het geval in gebieden waarin sprake is van een hoogwatervoorziening. Ook voor grote inrichtingsplannen bestaat vaak de wens om te compenseren in een ander peilgebied. In het beleid wordt hiervoor nu als volgt ruimte geboden:</p>

1. Demping 1:1 compenseren in het zelfde peilgebied; indien niet mogelijk gemotiveerd uitwijken naar 2
2. Demping compenseren in aangrenzend benedenstrooms peilgebied (met lager peil dus); indien niet mogelijk, gemotiveerd uitwijken naar 3
3. Demping compenseren in aangrenzend bovenstrooms peilgebied (met hoger peil); indien niet mogelijk gemotiveerd uitwijken naar 4
4. Demping compenseren in het zelfde bemalingsgebied

Met het afwijken van de hoofdregel (compenseren in hetzelfde peilgebied) moet terughoudend worden omgegaan. Het uiteindelijke resultaat mag geen negatieve invloed hebben op de werking van het watersysteem.

Uitzondering op de regel dat altijd gecompenseerd moet worden is als het uit oogpunt van verdrogingsbestrijding gewenst is dat een watergang gedempt wordt. Er kan dan een vergunning worden verleend zonder dat compensatie van de waterberging noodzakelijk is.

Klei op veen- en veengronden

Klei op veen- en veengronden zijn zogenaamde zettingsgevoelige gronden. Vooral wanneer de grondwaterspiegel onder de bovenkant van het veen komt te liggen bestaat het gevaar dat het veenpakket inklinkt en krimpt met als gevolg dat het maaiveld zal dalen. De grondwaterstand (ontwateringsdiepte) in een perceel wordt mede bepaald door het slootpeil en de slootafstand. Uitgaande van een zelfde slootpeil zal in brede percelen in perioden van neerslagtekort in het midden van het perceel de ontwateringsdiepte groter zijn dan in smallere percelen. Als gevolg hiervan zal het maaiveld met name in het midden van het perceel ook sneller gaan dalen (versnelde maaiveldaling). Uit onderzoek blijkt dat een optimale grondwaterstand wordt bereikt bij een perceelsbreedte van ca. 60 meter. In het veen-weidegebied is de gemiddelde perceelsbreedte ca. 50 meter. Het waterschap hanteert dan ook als beleid dat in klei op veen- en veengronden geen vergunning zal worden verleend voor het dempen van een watergang indien dit tot een perceelsbreedte breder dan 60 meter leidt.

Natuurlijk zijn er ook percelen, die aanzienlijk smaller zijn dan 50 m. Algemeen kan worden aangenomen, dat een perceel smaller dan 30 m niet meer rationeel landbouwkundig is te gebruiken. Hieruit kan de behoefte ontstaan om dit perceel door slootdemping aan het naastliggende toe te voegen.

Uitgaande van volledige compensatie van de gedempte sloot aan de perceelsranden zal hierbij een nieuw perceel ontstaan van ca. 80m breed. Dit bredere perceel zal tot de hierboven genoemde nadelige waterhuishoudkundige effecten leiden.

In dergelijke incidentele gevallen kan het waterschap echter afwijken van het bovenstaande. Bij de individuele beoordeling hiervan zal het waterschap de volgende richtlijnen hanteren:

- de totale perceelsbreedte mag niet breder worden dan 80 meter;
- tenminste 1 van de 2 samen te voegen percelen is smaller dan 30 meter.

Uitzondering op deze regels geldt als het gaat om een te dempen watergang in een (toekomstig) bebouwde omgeving.

Ecologie

Ook kunnen (ongewenste) effecten optreden op een aan het water toegekende ecologische functie. Bij een demping kan de doorstroming verminderen waardoor de waterkwaliteit afneemt. De leefomstandigheden voor planten en dieren kunnen zodanig wijzigen dat het voortbestaan van specifieke planten of dieren wordt bedreigd.

Onderhoud

De demping kan het normale onderhoud van het watersysteem negatief beïnvloeden, bijvoorbeeld bij dempingen waar varend onderhoud plaatsvindt. Onderhoud is noodzakelijk om een goed functioneren van het watersysteem te waarborgen.

Verwijzing naar een aanwezige Algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema

Algemene regel 3: Het dempen van tertiaire oppervlaktewaterlichamen in niet-stedelijk gebied.

Toetsingscriteria

1. Het dempen of vergroten van oppervlaktewater mag geen negatieve invloed hebben op het watersysteem of de ecologische kwaliteit van oppervlaktewaterlichamen of de wijze van onderhoud daarvan:
 - Het dempen van oppervlaktewater kan alleen als het normdebiet - plus daaraan toegevoegd de vergunde of rechtmatige lozingen - niet wordt aangetast en de wateraan- en -afvoer van het achterliggende gebied is gegarandeerd.
 - Het dempen van een oppervlaktewaterlichaam mag geen significante negatieve invloed hebben op de grondwaterstanden in het beïnvloedingsgebied van het oppervlaktewaterlichaam.
 - Ook de uitvoering van de werkzaamheden mag geen negatieve invloed hebben op het functioneren van het watersysteem. Indien nodig kunnen hiervoor door het waterschap tijdelijke, compenserende maatregelen worden voorgeschreven.
2. Indien oppervlaktewater gedempt wordt in een gebied waar een peilbesluit geldt, moet compenserende waterberging worden aangelegd binnen hetzelfde peilgebied:
 - De demping dient te worden gecompenseerd door vooraf vervangend wateroppervlak (uitgedrukt in m²) te graven in hetzelfde peilgebied. Het te graven oppervlak is minimaal gelijk aan het te dempen oppervlak.
 - In uitzonderingsgevallen kan worden afgeweken van de regel dat moet worden gecompenseerd in hetzelfde peilgebied. Hiervoor moet echter een goede motivering worden gegeven. Er geldt dan de volgende volgorde:
 - I. Compenseren in aangrenzend benedenstrooms peilgebied (met lager peil);
 - II. Compenseren in aangrenzend bovenstrooms peilgebied (met hoger peil);
 - III. Compenseren in hetzelfde bemalingsgebied.
3. Door het graven van nieuwe oppervlaktewaterlichamen mag geen directe verbinding ontstaan tussen verschillende peilgebieden.
4. Voor het dempen van oppervlaktewaterlichamen wordt geen vergunning verleend, tenzij de afvoer wordt gewaarborgd (en uiteraard de berging wordt gecompenseerd).
5. In klei op veengronden en veengronden mag het dempen van een oppervlaktewaterlichaam niet leiden tot een perceelsbreedte van meer dan 60 meter.
6. Van het gestelde onder punt 5 kan alleen worden afgeweken indien de totale perceelsbreedte na de demping niet breder wordt dan 80 meter en één van de twee samen te voegen percelen smaller is dan 30 meter, met uitzondering van dempingen in (toekomstig) bebouwd gebied.
7. Dempingen in de vorm van de aanleg van een gronddam zonder duiker kunnen alleen worden toegestaan als de gronddam noodzakelijk is om watersystemen van elkaar gescheiden te houden om waterstaatkundige redenen of vanwege de bescherming van natuurwaarden met inachtneming van het gestelde onder punt 2.
8. De dempingen dienen uitgevoerd te worden met inachtneming van de fauna. Maatregelen om schade te voorkomen (demping naar open water toe, wegvangen dieren en vissen, (verplaatsen fauna naar een ander leefgebied)) zullen worden voorgeschreven.
9. Binnen beschermde gebieden (zie kaarten op grond van artikel 3.9 van de keur) kunnen vergunningen voor dempingen of vergroting van oppervlaktewater alleen worden verleend indien dit een onderdeel is van een project dat is gericht op behoud, herstel en ontwikkelingen van natuurwaarden of specifieke waterhuishoudkundige doelstellingen als verdrogingbestrijding en waterconservering of indien de demping onderdeel uitmaakt van een vastgesteld landinrichtingsplan en past in de voor het landinrichtingsgebied beoogde waterhuishouding en beoogde natuurdoelen.
10. Voor alle oppervlaktewater met een vaarfunctie geldt dat het werk geen beperkende gevolgen mag hebben voor de vaarfunctie.

13. Beleidsregel lozing verhard oppervlak

<p>Kader</p>
<p>Keur Op grond van artikel 3.7 is het verboden zonder vergunning van het bestuur hemelwater afkomstig van nieuw verhard oppervlak versneld tot afvoer te laten komen en te lozen.</p> <p>Begripsbepaling In deze beleidsregel wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alternatieve waterberging: het op andere wijze dan door middel van natte berging (open water) en/of droge berging, welke onderdeel uitmaken van het waterhuishoudkundig systeem, bergen van (regen)wateroverschotten. Bij voorbeeld door middel van infiltratievoorzieningen; • lozingspunt: het punt waar een uitstroomvoorziening is gesitueerd; • oeverlijn: de scheidingslijn tussen water en land; • peilgebied: een geografisch afgebakend gebied waar één en het zelfde waterpeil wordt nagestreefd; • verhard oppervlak: het deel van het aardoppervlak dat is afgedekt met niet of nauwelijks waterdoorlatende materialen of voorwerpen; • waterneutraal bouwen: bij ruimtelijke ontwikkelingen waarbij het verhard oppervlak toeneemt en/of waarbij het waterbergend vermogen afneemt moeten maatregelen worden getroffen om de negatieve effecten (grotere aan- en afvoer van water) te voorkomen. Uitgangspunt is dat dit plaatsvindt in het plangebied en in het betreffende peilvak. Uitgangspunt is de maatgevende situatie. • maatgevende situatie: is de situatie waarbij sprake is van extreme neerslag-afvoersituatie met een kans op voorkomen van eens per 10 jaar of minder. <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing in het gehele beheersgebied van het waterschap en geldt zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Doel van het beleid is om effecten van nieuwe stedelijke uitbreidingen te neutraliseren. Om te voorkomen dat individuele bewoners voor kleine voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes of enkele woningen, moeten compenseren, is een ondergrens ingesteld. De minimale oppervlakte waarvoor deze beleidsregel geldt, bedraagt binnen de bebouwde kom 500 m² nieuw verhard oppervlak waarvan het hemelwater direct of indirect op het oppervlaktewater wordt geloosd en buiten de bebouwde kom 1000 m² nieuw verhard oppervlak (zie Besluit algemene regels keur HDSR 2009, algemene regel 14).</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Beleidsregel 12: demping en vergroting van oppervlaktewaterlichamen.</p>

<p>Doel van het beleid</p>
<p>Het doel van het beleid is het beperken van de versnelde lozing van hemelwater als gevolg van grootschalige uitbreiding van het verhard oppervlak in het beheersgebied, waardoor anders te grote peilstijgingen in het oppervlaktewatersysteem zouden ontstaan, met eventuele wateroverlast.</p>
<p>Motivering van het beleid</p>
<p>Regenwater dat op een onverharde bodem valt, infiltreert voor een belangrijk deel in de bodem. Een deel van het water verdampt en een deel wordt toegevoegd aan het grondwater</p>

(wegzijing), terwijl een ander deel ondergronds afstroomt naar het oppervlaktewater of elders aan de oppervlakte komt (kwel). Slechts een beperkt deel stroomt bovengronds af naar het oppervlaktewater. De mate waarin het water kan infiltreren, verschilt per bodemtype. Zandgrond kent een hoge infiltratie-intensiteit, terwijl klei- of veengrond maar een beperkte hoeveelheid extra water kan bergen.

In verhard gebied vindt nauwelijks of geen infiltratie in de bodem plaats. Vrijwel al het water stroomt direct af naar het oppervlaktewatersysteem en/of naar het rioleringsstelsel. Dit betekent dat bij een flinke regenbui het oppervlaktewatersysteem een grote piek in de afvoer moet opvangen. Bij de nieuwbouw van stedelijk gebied, de verdichting van bestaand gebied, de aanleg van kassen of wegen is sprake van het verharderen van gebieden waarvoorheen water in de bodem kon infiltreren. De toename van verhard gebied betekent een geringere infiltratiecapaciteit naar de bodem en als gevolg daarvan een toename van periodieke belastingen van het oppervlaktewatersysteem.

Zoals verwoord in het Nationaal Waterplan en het Waterbeleid 21^e eeuw mogen problemen niet worden afgewenteld op de omgeving (waterneutraal bouwen). Dit betekent onder meer dat regenwater niet zo snel als mogelijk mag worden afgevoerd, maar dat eerst de mogelijkheden voor vasthouden en bergen in de bodem en in open water moeten worden benut. Het beleid van het waterschap houdt in dat de initiatiefnemer afdoende compenserende maatregelen moet nemen, zodat het oppervlaktewatersysteem na de realisering van de verharding niet zwaarder wordt belast dan voordien.

Het waterschap heeft een rekenmodel ontwikkeld om de wateropgave als gevolg van klimaatontwikkelingen in beeld te brengen. Op basis van nieuwe berekeningen met dit model is voor het hele beheersgebied van het waterschap een inschatting gemaakt van de benodigde waterberging. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen verschillende bodemtypen, zoals klei, veen en zand. Uitgangspunten waren de afvoernorm van 1,5 liter per seconde per hectare en een maximale peilstijging van 30 cm voor zand, 20 cm voor klei en 15 cm voor veen en een maatgevende neerslagsituatie met een herhalingstijd van eens in de 10 jaar. De percentages compensatie blijken tussen 12% en 28% te liggen.

Met het oog op het bieden van rechtszekerheid en uniformiteit is ervoor gekozen om, hoewel er feitelijk variatie binnen het beheersgebied is, in de beleidsregels als richtlijn een percentage van 15% aan te houden.

Wanneer een initiatiefnemer door middel van een maatwerkberekening in het kader van een watertoetsproces of ander planproces bij de vergunningaanvraag aantoont dat een lager percentage volstaat, kan van de 15%-norm worden afgeweken. Dit dient altijd in overleg met het waterschap te gebeuren en expliciet te worden gemotiveerd.

Uitbreiding van verhard oppervlak moet, vanuit hydrologische optiek gezien, waterbalansneutraal plaatsvinden. Indien dit niet kan door infiltratie in de bodem, kan dat door nieuwe bergingscapaciteit aan te leggen die de extra afvoer van het nieuwe verharde oppervlak als het ware neutraliseert dan wel de piekafvoer opvangt. De aanvrager (veroorzakerprincipe) moet zelf bij de vergunningaanvraag aangeven hoe en welke voorzieningen getroffen zullen worden om de lozing terug te brengen tot de maatgevende afvoer. Daarvoor moet een beheerplan te worden overlegd. Indien dat niet mogelijk is zijn de volgende maatregelen (in volgorde van belangrijkheid) mogelijk:

- a. compenseren direct bij het lozingspunt; indien niet mogelijk gemotiveerd uitwijken naar b;
- b. compenseren in het zelfde peilgebied; indien niet mogelijk, gemotiveerd uitwijken naar c;
- c. compenseren in aangrenzend benedenstrooms peilgebied (met lager peil dus); indien niet mogelijk, gemotiveerd uitwijken naar d;
- d. compenseren in aangrenzend bovenstrooms peilgebied (met hoger peil); indien niet mogelijk, gemotiveerd uitwijken naar e;
- e. compenseren in het zelfde bemalingsgebied.

Het waterschap kan tijdens een watertoetsproces, of in het vooroverleg van de vergunningaanvraag, adviseren bij het maken van keuzes.

De maatgevende landelijke afvoer voor het lozen van hemelwater is vastgesteld op 1,5 liter per seconde per hectare (l/s/ha). Bij een halfverhard oppervlak kan de berging teruggebracht worden afhankelijk van de aard van de verharding. Deze situaties zullen afzonderlijk moeten worden berekend.

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema
 Algemene regel 14: Versnelde afvoer en lozing verhard oppervlak.

Toetsingscriteria

1. Vergunning wordt verleend indien aantoonbaar een door het waterschap geaccepteerde vorm van berging of vertraging van de afvoer plaatsvindt, bijvoorbeeld door het realiseren van een wadi (greppel) of een ondergrondse infiltratievoorziening. Er moet met een maatwerkberekening worden aangetoond dat de voorgestelde voorziening de versnelde afvoer volledig bergt of voldoende vertraagt. Er dient een beheerplan te worden overlegd en worden nageleefd om de functie te garanderen.
2. Als de maatwerkberekening als bedoeld in punt 1 niet mogelijk is, wordt de vergunning uitsluitend verleend indien het te verhard oppervlak wordt gecompenseerd door het graven van extra open water, zo dicht mogelijk bij de lozingslocatie. De hoeveelheid extra open water voor compensatie wordt in punt 9 verder gespecificeerd. Voor compenseren gelden de volgende richtlijnen:
 - a. compenseren direct bij het lozingspunt, met motivering uitwijken naar b:
 - b. compenseren in het zelfde peilgebied; met motivering uitwijken naar c:
 - c. compenseren in aangrenzend benedenstrooms peilgebied (met lager peil dus); met motivering uitwijken naar d:
 - d. compenseren in aangrenzend bovenstrooms peilgebied (met hoger peil); met motivering uitwijken naar e:
 - e. compenseren in het zelfde bemalingsgebied
3. De hoeveelheid extra open water voor compensatie wordt in punt 9 verder gespecificeerd.
4. Bij compensatie op een ander punt dan bij het lozingspunt moet dan door middel van een hydraulische berekening worden aangetoond dat het watergangensysteem tussen het lozingspunt van de het plangebied en de gerealiseerde compensatie een dusdanige capaciteit heeft dat door de lozing niet meer dan de maximaal toelaatbare peilstijging, opstuwning of een stroomsnelheid van meer dan 0,3 m/s kan ontstaan.
5. Compenserend wateroppervlak staat in open verbinding met omliggende waterpartijen.
6. Compensatie in de vorm van plas/dras-oevers wordt alleen geaccepteerd wanneer deze voldoen aan punten 2 en 9 en wanneer regelmatig onderhoud gegarandeerd is om verlanden te voorkomen.
7. Realisatie van compensatie dient te geschieden vóórdat de verharding is aangelegd.
8. Vergunning wordt verleend zonder compensatie voor het realiseren van de in de agrarisch sector gangbare koe- en kavelpaden (hieronder vallen niet de verharde inrit en erfverharding).
9. Voor het bepalen van de in punt 2 vereiste hoeveelheid compensatie extra open water per m² te verhard oppervlak wordt de volgende tabel toegepast:

<i>Oppervlakte aanleg extra verhard oppervlak</i>	<i>Minimaal benodigd oppervlak extra open water uitgedrukt als percentage van het aan te leggen extra verhard oppervlak</i>
500 m ² < oppervlak <10.000 m ² (stedelijk gebied)	15%
1000 m ² < oppervlak <10.000 m ² (overig gebied)	15%
Oppervlak >10.000 m ²	Maatwerkberekening

10. Als het te verhard oppervlak weliswaar kleiner is dan 500 m², respectievelijk 1000 m², maar deel uitmaakt van een groter geheel, bijvoorbeeld een planologisch bepaalde mogelijkheid, zou er van latere aanbouw of uitbreiding een cumulatief effect kunnen uitgaan. In deze gevallen hoeft een eerste uitbreiding kleiner dan 500 m², respectievelijk 1000 m² niet worden gecompenseerd. Bij een volgende verharding waarbij het totaal verhard oppervlak meer dan 500 m², respectievelijk 1000 m² gaat bedragen, moet de volledige toegenomen verharding worden gecompenseerd.
 11. Indien het nieuw aan te leggen verhard oppervlak meer dan 10.000 m² bedraagt, moeten afspraken worden gemaakt met het waterschap over de maatwerkberekening van de noodzakelijke compensatie.

14. Beleidsregel lozen van drainagewater en subinfiltratie in de aangewezen gebieden

<p>Kader</p>
<p>Keur Op grond van artikel 3.9. is het verboden zonder vergunning van het college in de door het college aangewezen gebieden te lozen met drainagemiddelen met het oog op de ontwatering van gronden dan wel met het oog op subinfiltratie in de bodem. Op grond van artikel 3.10 lid 2 is het verboden in voornoemde aangewezen gebieden zonder vergunning grondwater te onttrekken met het oog op ontwatering.</p> <p>Begripsbepaling Onder drainage wordt verstaan het kunstmatig ontwateren van de bodem, met andere woorden het verlagen van het grondwaterpeil dan wel het subinfiltreren van water in de bodem, dit alles met behulp van drainagebuizen. Subinfiltratie is een vorm van drainage toegepast in veen- en klei-op-veen gebieden waarbij, naast de afvoer van grondwater, ook het infiltreren van slootwater in de bodem een doel is, teneinde de veenoxidatie af te remmen (onderwaterdrainage).</p> <p>Toepassingsgebied Deze beleidsregel is van toepassing op de veengebieden en de natuurgebieden (inclusief eventuele buffergebieden). Deze gebieden zijn afzonderlijk aangegeven op de twee kaarten, zoals deze op grond van artikel 3.9 van de keur zijn vastgesteld.</p> <p>Raakvlakken met ander beleid Deze beleidsregel heeft een relatie met het beleid met betrekking tot grondwateronttrekkingen.</p>
<p>Doel van het beleid</p> <p>Het doel van het beleid is om verdere verdroging en bodemdaling tegen te gaan door ingrepen in de waterhuishouding. Het beleid richt zich uitsluitend op nieuwe ingrepen binnen de aangegeven gebieden en het laat de bestaande (landbouwkundige) situatie ongewijzigd.</p>
<p>Motivering van het beleid</p> <p>Voor de keurbeschermingsgebieden wordt minimaal gestreefd naar een hydrologisch standstill van de verdroging en de bodemdaling en maximaal naar volledig herstel van grondwaterstanden en kwelsituaties. Ingrepen binnen deze gebieden zijn slechts toegestaan, indien deze in overeenstemming zijn met, of gericht zijn op, behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden en veenbodems.</p> <p>Het waterschap voert in deze gebieden een restrictief beleid voor ingrepen die een verlaging van de grondwaterstand tot gevolg hebben en verdrogend zullen werken of voor ingrepen die de bodemdaling doen toenemen. Dit betekent onder meer dat in keurbeschermingsgebieden bijvoorbeeld geen nieuwe vergunningen worden verleend voor het lozen van water door middel van in keurbeschermingsgebieden gelegen drainage (al dan niet bemalen). Drainage ten behoeve van ontwateren betekent extra afvoer van water en veroorzaakt verdere verdroging. Drainage ten behoeve van subinfiltratie betekent extra wateraanvoer van gebiedsvreemd water met mogelijk extra bodemdaling tot gevolg. Waar inspanning en nieuw beleid erop gericht is verdroogde natuur te herstellen en het watersysteem op orde te brengen, is nieuwe drainage en bemalen drainage niet toegestaan.</p>

De beleidsregel kent enkele situaties waarbij binnen de beleidskaders drainage is toegestaan, waaronder vervanging van bestaande drainage. Deze worden in de specifieke toetsingscriteria toegelicht.

Het vergunningenbeleid bestaat uit een individuele toetsing van de effecten van de vergunningplichtige activiteit op de functie van het gebied. Het betreft hier onder meer het vergraven, verdiepen of verleggen van waterlopen. Bij de individuele toetsing wordt uitgegaan van een hydrologisch standstill en wordt, indien noodzakelijk, rekening gehouden met de belangen van natuurfuncties.

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema

Voor deze activiteit is geen algemene regel van toepassing.

Toetsingscriteria

Nieuwe drainage

Nieuwe drainage (al dan niet bemalen) beïnvloedt de waterhuishouding en heeft tot doel het conditioneren van de grondwaterstand. Dit kan verdroging van de beschermde gebieden tot gevolg hebben of een versnelling van de bodemdaling in veengebieden. Om dat te voorkomen is het noodzakelijk regulerend op te treden.

In keurbeschermingsgebieden geldt een strikt beschermingsbeleid en mag bijvoorbeeld geen nieuwe drainage aangelegd worden, tenzij er sprake is van vervanging van bestaande drainage of aangetoond is dat er geen sprake is van (extra) verdroging of (extra) bodemdaling.

Indien een drainagesysteem is gelegen in een keurbeschermingsgebied en de situering van de lozing buiten het keurbeschermingsgebied plaatsvindt, wordt de lozing van dit drainagewater aangemerkt als lozing binnen keurbeschermingsgebied.

Vervanging oude drainage

Voor bestaande drainages geldt dat deze op een gelijkwaardige wijze vervangen mogen worden, mits de oude drainages onklaar worden gemaakt.

15. Beleidsregel grondwateronttrekkingen

Kader

Keur

Het waterschap is als operationeel beheerder bevoegd om voor de vergunningverlening of meldingen eigen regels op te stellen in de keur. De Waterverordening en ons Waterbeheerplan vormen daarbij het kader.

Op grond van artikel 3.10, eerste lid van de keur is het verboden zonder vergunning van het college grondwater te onttrekken of in de bodem te infiltreren indien de hoeveelheid te onttrekken of te infiltreren grondwater meer bedraagt dan 10 m³ per uur.

In artikel 3.10, vierde lid van de keur zijn voor specifieke activiteiten en hoeveelheden uitzonderingen op de vergunningplicht opgenomen.

Beleidskader: grondwaterplan provincie Utrecht

De rol van bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen is voor ons nieuw. Afgesproken is dat wij in aanvang geen beleidswijzigingen doorvoeren ten opzichte van het beleid van de provincie Utrecht. Dit beleid is vastgelegd in het Grondwaterplan 2008 t/m 2013 van de provincie Utrecht. Dit Grondwaterplan bestaat uit twee delen: deel I, Beleidslijnen en deel II Operationeel beleid en toelichting. Deel I geeft het strategische beleid en de kaders voor ons beleid, deel II geeft het operationele beleid en dus het beleid dat de basis vormt voor deze beleidsregel. Hieronder is een beknopte samenvatting gegeven van het door ons overgenomen operationele beleid. Een onderbouwing van dit beleid is te vinden in deel II van het Grondwaterplan 2008 t/m 2013.

Begripsbepalingen

Grondwater: water dat vrij onder het aardoppervlak voorkomt met de daarin aanwezige stoffen;

Onttrekken van grondwater: onttrekken van grondwater door middel van een onttrekkingsinrichting;

Infiltreren van water: in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater;

Retourbemaling: in de bodem terugbrengen van onttrokken water in hetzelfde watervoerende pakket als waar het uit onttrokken is.

Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing in het deel van ons beheersgebied dat in de provincie Utrecht ligt, met uitzondering van alle waterkeringen en beschermingszones als gedefinieerd in artikel 1.1 van de keur.

Voor het deel van ons beheersgebied dat in de provincie Zuid Holland ligt, zullen we per geval bekijken of deze beleidsregel kan worden toegepast. Als de beleidsregel niet afwijkt van het strategisch beleid in het Provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015 passen we deze toe.

Raakvlakken met ander beleid

Waar grondwater wordt onttrokken, wordt grondwater afgevoerd. Dit kan door middel van retourbemaling in de bodem, lozing in de bodem, lozing als bronneringswater op oppervlaktewater of riool. Lozingen op het riool en in de bodem komen hier niet aan de orde omdat wij hiervoor geen bevoegd gezag zijn. Bij lozing op het oppervlaktewater geldt een vergunningplicht volgens de Waterwet, tenzij voldaan wordt aan de regels van het Besluit Algemene regels inrichtingen milieubeheer (voor Wet milieubeheer-inrichtingen) of het Besluit bronbemalingen en openbemalingen (hdsr 2005) of het toekomstige Besluit Lozen buiten inrichtingen. Dit voor wat de kwalitatieve aspecten betreft. Ook deze regelingen kennen de mogelijkheden om de doelmatigheid van de activiteit te toetsen en te waarborgen.

Doel van het beleid
<p>Het doel van het beleid is om zo effectief mogelijk en zo weinig mogelijk grondwater te onttrekken aan het watersysteem. Daarnaast richt het beleid zich op het voorkomen van schade ten gevolge van deze onttrekkingen.</p> <p>De pijlers zijn het borgen van duurzaam en doelmatige gebruik van grondwater, het in beeld (laten) brengen van mogelijke effecten van een onttrekking en het voorkomen van negatieve gevolgen daarvan. Daarbij zal de onttrekking/infiltratie en de gevolgen daarvan worden beschouwd vanuit het integrale watersysteem inclusief de beleidsdoelen zoals de KRW-doelstellingen, verdrogingbestrijding, beheer strategische zoetwaterreserves en tegengaan van bodemdaling. Vooral in het vooroverleg zal het waterschap actief inbrengen dat ook naar alternatieven moet worden gekeken om nadelige gevolgen voor het integrale watersysteem te beperken.</p> <p>De toepassing van bovengenoemde uitgangspunten is ook afhankelijk van het doel waarvoor de onttrekking wordt uitgevoerd.</p>
Motivering van het beleid
<p>Bij grondwateronttrekkingen is het vergunningenbeleid afgestemd op het doel waarvoor het grondwater wordt onttrokken en de mogelijke schade die kan voortkomen uit een dergelijke grondwateronttrekking. Hierbij is een onderverdeling in grondwateronttrekkingen naar hoog-, middel- en laagwaardig gebruik van het water gemaakt. Onder het kopje 'Specifieke toetsingscriteria' worden deze categorieën nader benoemd.</p> <p>Belangen</p> <p>Bij vergunningverlening vindt een afweging van belangen plaats; de negatieve gevolgen van de onttrekkingen worden zoveel mogelijk beperkt. De volgende belangen zijn onder andere bij het grondwater betrokken (en kunnen dus ook geschaad worden door onttrekking van grondwater):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Natuur: verdroging; 2. Landbouw: droogteschade, vernattingschade; 3. Bebouwing en infrastructuur, beide zowel ondergronds als bovengronds: schade door ongelijkmatige zettingen, droogvallen van houten paalkoppen, grondwateroverlast; 4. Grondwateronttrekkingen voor drinkwatervoorziening en voor andere doelen; 5. Groenvoorziening (waaronder monumentale bomen): droogteschade, vernattingschade; 6. Oppervlaktewater: beïnvloeding van peil of waterkwaliteit; 7. Archeologische, aardkundige en cultuurhistorische waarden. <p>Of een bepaald effect op het grondwatersysteem aanvaardbaar is, hangt onder andere af van de status die het belang heeft op basis van beleidsplannen en wet- en regelgeving.</p> <p>In ons werkgebied zijn bijzondere gebieden onderscheiden, waar ten aanzien van het grondwater een extra beschermingsniveau wordt ingesteld. Het gaat om gebieden die vanwege hun bodemopbouw of hydrologische situatie kwetsbaar zijn, die vanwege hun functie kwetsbaar zijn, of die anderszins zijn aangewezen als bijzonder gebied (bijvoorbeeld door de Kader richtlijn water). Het betreft gebieden waar grondwater wordt onttrokken voor menselijke consumptie en gebieden met (potentiële) natuurwaarden. Bij vergunningverlening dienen de belangen van deze gebieden expliciet te worden meegewogen. Zie voor nadere toetsingscriteria, hoofdstuk 7 van het Grondwaterplan 2008 t/m 2013, deel II.</p> <p>Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is voor dit thema</p> <p>Voor sleufbemalingen en voor het lozen van bronneringswater op oppervlaktewaterlichamen zijn algemene regels gesteld. Voor de overige activiteiten zijn geen algemene regels van toepassing. Voor drainage wordt verwezen naar de Beleidsregel 14: lozen van drainagewater en subinfiltratie</p>

in de aangewezen gebieden.

Algemene toetsingscriteria

Grondwateronttrekkingen dienen zo doelmatig en duurzaam mogelijk en met de laagst mogelijke hoeveelheid te onttrekken grondwater te worden uitgevoerd. Algemene criteria voor het onttrekken van grondwater zijn:

- a. De gemiddelde jaarlijkse onttrekking mag op lange termijn de beschikbare grondwatervoorraad niet nadelig beïnvloeden (KRW-doelstelling);
- b. Andere bij het grondwater betrokken belangen mogen niet onevenredig geschaad worden;
- c. De totale maatschappelijke kosten die als gevolg van de winning ontstaan moeten worden meegewogen;
- d. De kwaliteit van het grondwater mag niet negatief beïnvloed worden;
- e. Grondwater van goede kwaliteit mag alleen verbruikt worden voor hoog- of middelwaardige doeleinden;
- f. In geval grondwater van goede kwaliteit gebruikt wordt voor laag- of middelwaardige doeleinden, wordt dit zoveel mogelijk teruggebracht in de bodem;
- g. Waar mogelijk moeten waterbesparende maatregelen genomen worden;
- h. Bij de beoordeling van effecten van onttrekkingen moet rekening gehouden worden met het GGOR (Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime);
- i. Daar waar de effecten van onttrekkingen de grens van het eigen beheersgebied overschrijden, moeten de naburige grondwaterbeheerders (provincie en waterschappen) bij de belangenafweging worden betrokken.

Specifieke toetsingscriteria

Criteria kunnen ook afhankelijk zijn van het doel waarvoor de onttrekking wordt uitgevoerd. Hierbij worden de volgende gebruiksdoelen onderscheiden met hun bijbehorende toetsingscriteria. Voor de onttrekkingen waar wij niet het bevoegd gezag voor zijn, worden hier geen beleidsregels gegeven.

- a. Openbare drinkwatervoorziening (hoogwaardig gebruik; de provincie is bevoegd gezag).

- b. Bedrijfsmatige consumptieve onttrekkingen (middelwaardig gebruik).

Bij vergunningverlening wordt rekening gehouden met beschermingsaspecten van deze winningen.

- c. Bedrijfsmatige onttrekkingen – niet consumptief (laagwaardig gebruik).

Laagwaardige toepassing van grondwater beperken wij zoveel mogelijk. Dit betekent dat we zeer terughoudend zijn in het verlenen van nieuwe vergunningen en waar mogelijk streven naar het verder verminderen van de bestaande onttrekkingen. In veel gevallen zijn er goede alternatieven voor het gebruik van grondwater beschikbaar, bijvoorbeeld het gebruik van oppervlaktewater of drinkwater. Bij de beoordeling van vergunningaanvragen en bij de herziening van vergunningen, wegen wij de inzet van grondwater af tegen de beschikbare alternatieven. De aanvaardbaarheid van alternatieven wordt bepaald door factoren als kosten voor de vergunningaanvrager, maatschappelijke kosten, milieubelasting, volksgezondheid en andere bij het grondwater betrokken belangen. Waterbesparing is een andere mogelijkheid om de onttrekking van grondwater te beperken. Bij vergunningaanvragen en herziening van vergunningen schenken wij aandacht aan zuinig en efficiënt watergebruik en de toepassing van waterbesparende technieken. Zonodig gebeurt dit op het niveau van deelstromen binnen de bedrijven.

- d. Winning van koude en/of warmte uit grondwater (middelwaardig gebruik; de provincie is bevoegd gezag).

- e. Tijdelijke onttrekkingen voor bouwwerken en infrastructuur (laagwaardig gebruik).

Versnelde consolidatie van zettinggevoelige lagen valt niet onder vergunningplicht op basis van de Waterwet. Wij treden hier dus niet regulerend op.

Bij *bron- en sleufbemalingen* moet gestreefd worden naar een zo gering mogelijke

hoeveelheid te onttrekken grondwater en naar beperking van effecten. Dat betekent het zo doelmatig en efficiënt mogelijk inrichten van de onttrekking en in bepaalde gevallen het retourneren van het onttrokken water in hetzelfde watervoerende pakket als waaruit het is onttrokken. Bij retourbemalingen moet worden aangetoond dat geen wateroverlast optreedt en dat geen verslechtering van de kwaliteit van het ontvangende grondwater optreedt. Als nadelige gevolgen van de onttrekking zijn te verwachten, moeten compenserende maatregelen worden getroffen. Indien mogelijk heeft retourbemaling de voorkeur, maar ook andere oplossingen zijn mogelijk (damwanden, onderwaterbeton, watergiften bij verdroging). Verspreiding van aanwezige grondwaterverontreinigingen moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Regeneratie van de putten (opheffen van putverstoppingen) mag niet leiden tot schade of permanente aantasting van de grondwaterkwaliteit.

f. Permanente onttrekkingen voor bouwwerken en infrastructuur (laagwaardig gebruik). Wij beschouwen permanente onttrekkingen voor bouwwerken en infrastructuur (polderprincipe) als ongewenst en niet duurzaam. Er zijn bovendien voldoende alternatieven beschikbaar. Voor het onttrekken voor dit doel worden geen vergunningen verleend, ook niet voor een onttrekking die in eerste instantie met een melding leek te kunnen volstaan, maar waarbij in de praktijk blijkt dat een groter debiet noodzakelijk is.

g. Onttrekkingen in het kader van grondwateroverlast (laagwaardig gebruik). Bij nieuwbouw is er een goed alternatief beschikbaar om (semi-)permanente verticale drainage te voorkomen. Wij zullen hiervoor geen vergunningen verlenen. Bij grondwateroverlast in bestaande gebieden zijn de mogelijkheden beperkter. In uitzonderlijke situaties kan, omwille van het beperken van maatschappelijke kosten, vergunning worden verleend.

h. Grond- en grondwatersanering (laagwaardig gebruik).

Er wordt onderscheid gemaakt in onttrekkingen voor:

- Het ontgraven van verontreinigde grond. Dit zijn tijdelijke bemalingen om het afgraven in de droge te kunnen uitvoeren. Deze bemalingen worden gelijk gesteld aan de bovenstaande 'Tijdelijke onttrekkingen voor bouwwerken en infrastructuur'.

- Het saneren van verontreinigd grondwater. Dit zijn veelal tijdelijke onttrekkingen. De te onttrekken hoeveelheid grondwater moet zoveel mogelijk worden beperkt, bijvoorbeeld door het inzetten van alternatieve technieken. Indien grondwater wordt onttrokken, dient dit water zoveel mogelijk in het zelfde watervoerende pakket als waar het uit is onttrokken te worden geretourneerd. In verband hiermee is een gedegen onderzoek naar bodemopbouw, hydrologische situatie en verspreidingsomvang van de verontreiniging noodzakelijk.

- (semi) permanente onttrekkingen als beheersmaatregel om verspreiding van het verontreinigde grondwater te voorkomen (de zogenaamde IBC-saneringen). Deze onttrekkingen zijn vanuit het grondwaterbeheer minder gewenst omdat er permanent grondwater onttrokken wordt. Daar waar mogelijk dienen alternatieven te worden ingezet. Indien die er niet zijn dient het beheerssysteem zo te worden ontworpen dat zo weinig mogelijk grondwater wordt afgevoerd.

i. Onttrekkingen t.b.v. waterpartijen of natuur (respectievelijk laag- en middelwaardig gebruik). Nieuwe vergunningen worden niet verleend.

j. onttrekkingen t.b.v. beregening, bevloeiing en veedrenking (laagwaardig gebruik) Daar waar alternatieven zijn, verlenen wij geen vergunning voor het onttrekken van grondwater.

k. Artesische bronnen (laagwaardig gebruik)

Volgens de informatie van de provincie Utrecht zijn er geen artesische bronnen in ons beheersgebied. Van de bronnen die er zijn verwachten wij dat huidige en nieuwe artesische bronnen bij ons worden gemeld, dat de onttrekking met deze bronnen zoveel mogelijk wordt

verminderd door het plaatsen van afsluiters en dat ongebruikte bronnen vakkundig worden afgesloten.

I. overige onttrekkingen (noodvoorziening, schoonspoelen stallen en machines, doorstroming drukriolen)

Met uitzondering van de onttrekking voor noodvoorziening beschouwen wij deze toepassingen van grondwater als laagwaardig gebruik. Daar waar alternatieven voor handen zijn, worden in principe geen vergunningen voor het onttrekken van grondwater verleend. Onttrekkingen voor noodvoorzieningen zijn volgens onze Keur niet vergunningplichtig.